

Běláhradské listy

5 / 2012

Vydáno 21. 9. 2012 • Ročník XII • Cena 16 Kč

Josef Imlauf

9

Jiří Styblík

11

Vinice v Betlémě

12-13

Rozkvetlá agáve

17

Objektivem Bělohradských listů

Foto:
Jaroslav Voves
Alena Fléglová
Ladislav Stuchlík
Václav Lejdar

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 5/2012

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **FEJETON BĚLOHRAD
(JIRÍ VACEK)**
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE**
- 6 **BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA
(ALENA FLÉGLOVÁ)**
- 7 **SANACE STARÉ EKOLOGICKÉ
ZÁTĚŽE VE FIRMĚ DEPRAG
(LADISLAV STUHLÍK)**
- 8 **NEDĚLNÍ KONCERTY V BAŽANTNICI
(LADISLAV STUHLÍK)**
- 9 **JOSEF IMLAUF (JAN FLÉGL)**
- 10 **TAKOVÍ JSME BYLI
PŘED PADESÁTI LÉTY
(HANA FRIEDRICHOVÁ)**
- 11 **JIRÍ STYBLÍK (EDUARD ČELIŠ)**
- 12-13 **VINICE V BETLÉMĚ (PAVEL ŠUBR)**
- 14-15 **DO MILETÍNA ČI NA PECKU
VLAKEM (JIRÍ VACEK)**
- 16 **NÁLEVKOVI? TO JE SOKOL!
(EDUARD ČELIŠ)**
- 17 **ROZKVELTÁ AGÁVE
(ANTONIE VANÍŠOVÁ)
STRAŠIDLA V PARNÉM LÉTĚ 2012
(MILENA ČERNÁ)**
- 18 **Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 **FOTBAL - 90 LET (JIRÍ BIČIŠTĚ)**
- 22 **MOJE VZPOMÍNKY NA PŮSOBNÍ
V BĚLOHRADSKÉ FARNOSTI
(JOSEF KAJNEK)**
- 23 **KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO A SV.
ONDŘEJE V ČERVENÉ TRĚMEŠNÉ
(ANTONIE VANÍŠOVÁ)**

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STRANA 1
JAROSLAV VOVES
RIDÍČ

STRANA 24
JAROSLAV VOVES, ALENA FLÉGLOVÁ
PO STARTU, HISTORICKÁ VOZIDLA

DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 23. 11. 2012

Bělohradské listy
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš,
Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav
Lejdar, Josef Špůr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vaníšová.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

Bělohrad

Se zájmem jsem si přečetl tři studie o původu názvu Bělohrad a při hluboké úctě ke všem autorům musím prohlásit, že veškeré jejich úvahy jsou chybné. Odvozují totiž první část jména, ať již *bělo* či *běle*, od českého či slovanského přídavného jména *bílý*, slova, určujícího barvu, a to je zásadní omyl.

První autor vychází z názvu srbské metropole Bělehradu, druhý z existence bílého hada. Co říká encyklopedie a třetí z uvedených mýlicích se autorů. Roku 1543 koupil Novou Ves Jindřich Škopek z Bílých Otradovic, jehož syn Jan vystavěl novou tvrz z kamene. Pro její bílé zdi byla poddanými nazývána Bílým hradem, z čehož vznikl název Bělohrad.

Zde je do očí bijící zásadní rozpor. Není možné si představit, že by v polovině šestnáctého století zámecký pán nazval svoje sídlo podle toho, jak mu začali říkat jeho poddaní. To by Jan Škopek z Otradovic nikdy nepřipustil. Nazvat nové sídlo bylo jeho výsadní právo. Tolik historická skutečnost. Nyní se pusťme do úvah vysoce pravděpodobných, ne jinak, než jak činili autoři předchozí. Jan věděl, jak byl zkomolen prostým lidem název předchozí tvrze, z *Castellum Francum* na *Koštofrank*. Nechtěl, aby k něčemu podobnému došlo i u jeho nového domu, a rozhodl se sídlo nazvat jadrně česky *hrad*. Protože hradů bylo v Čechách již mnoho, bylo třeba přidat určující přídomek. Stavitel chtěl naznačit, že nové sídlo je milé, příjemné, roztomilé a proto použil latinského názvu *belle*, což podle Kapesního slovníku latinsko-českého a česko-latinského, vydaného v r. 1905 Jindřichem Lorenzem, knihkupcem v Třebíči, pro potřebu školskou a soukromou, značí *dobře, pěkně, roztomile*. Připomeňme si názvy penzionů či lázeňských hotelů z doby pozdější *Bellevue*, značící krásnou vyhlídku, přejato sice z francouzštiny, ale mající stejný základ.

Název *Bellehrad* byl ovšem českým mluvdlům cizí, vždyť skupina hlásek *bele* - *bela* se v češtině vyskytuje jen výjimečně, např. v úsloví *to nestojí ani za starou belu*, a tak si lid obecný pro něho nesrozumitelnou a těžko vyslovitelnou skupinu *belle* změkčil na *běle* či *bělo* a tím se dospělo k názvu Bělohrad.

Jiří Vacek

Možná, že základ názvu našeho města skutečně vznikl spojením dvou slov, možná, že skutečně vychází ze slovanského základu. Nikoliv však tak, jak jej zdůvodňují všechny předešlé verze. Vyjděme z toho, že hrad je jasný, hledejme tedy ono „bele, biele, bělo“. S největší pravděpodobností vychází ze slovního spojení „Stará bela“. Viz následující text autora Michala Novotného:

Původ výrazu bela odborníci rozišifrovali tak, že si ve staré ruštině všimli výrazu bela či běla, kterým se označovaly peníze eventuálně i jiná platidla. A protože v současné ruštině existuje slovo bělka, což je pojmenování zvířete, kterému my říkáme veverka, vznikla následující teorie o původu slova bela jako synonyma pro nic. Podle ní to všechno má původ v dobách, kdy staří Rusové platili za zboží veverčími kůžemi. Jak víme, za platidlo v dobách, kdy se ještě nepoužívaly kovové peníze, sloužilo leccos. Naši předkové k placení například používali plátěné šátky, jak o tom dosud svědčí podobnost slov plátno a platit. Staří Rusové pak kůže bělek, veverek neboli bel. Když něco stálo za starou belu, mělo to stejnou hodnotu jako stará, zpuchřelá veverčí kůže, tedy žádnou, nestálo to za nic.

Když něco stojí za starou belu, nestojí to za nic, když o něčem vím starou belu, nevím o tom takřkajíc ani ň.

Ladislav Stuhlík

Do diskuze o vzniku názvu Bělohrad přišel ještě jeden názor Jiřího Vacka, který otiskujeme.

Vzhledem k tomu, že se stanoviska panů Zdeňka Prchala a Josefa Špůra nezměnila, další jejich zaslané argumenty pouze poukazují na chybné závěry toho druhého a nepřinášejí nové pohledy, nebudeme je prozatím zveřejňovat.

Redakce

Zeptali jsme se za vás

JAK BOJOVAT S DLUHY

Počet lidí, kteří se dostávají do finančních potíží, v současné době roste. Tím se také zvyšuje riziko předlužení domácností a tak se čím dál tím víc ozývají hlasy, které mluví o zvyšujícím se počtu osob, jejichž příjmy se snižují (vlivem nezaměstnanosti, doznávající hospodářské krize nebo z jiných příčin), a řeší svoji situaci využíváním spotřebitelských úvěrů, čímž se dostávají do dluhové pasti.

Představme si takového člověka – pana Josefovi je 35 let, je ženatý, má dvě děti a jeho manželka je na rodičovské dovolené. Chtěl pro svoji rodinu opravit domek po rodičích. Neměl dost finančních prostředků, a proto si půjčil peníze. Zároveň chtěl do domku pořídit nové vybavení a využil několik platebních karet, které mu různé společnosti poskytly. Vzhledem k tomu, že pan Josef byl zaměstnaný, nebyl se splácením žádný problém. Ten nastal ve chvíli, kdy přišel o práci. Poprvé nestihl včas zaplatit. Začali se ozývat věřitelé, chtěli své peníze. Pan Josef se snažil platit co nejvíce, ale výše podpory v nezaměstnanosti mu nedovolovala platit tak, jak bylo dáno ve smlouvě. Vzal si tedy další půjčku, aby zaplatil ty předešlé. A tak se to zopakovalo ještě několikrát. Pan Josef se dostal do dluhové spirály, kdy jeden dluh vytloukal druhým. Nyní si pan Josef našel novou práci. Dokonce je lépe placený než předešlá, ale protože dluhů bylo již příliš, nebyl schopen je pravidelně splácet. Panu Josefovi začaly hrozit i exekuce. Pokud by došlo k exekuci, pan Josef přijde o svůj dům, vybavení a část platu. Od známého se dozvěděl o bezplatném sociálně právním poradenství v občanských poradnách, a co nejrychleji se do poradny objednal.

Když došlo k přepočítání celkového dluhu, pan Josef zjistil, že má dluh u 15 věřitelů a dosahuje výše 750 000 Kč. S pracovníci se domlouvají na možných řešeních, která přicházejí v úvahu – pan Josef i s manželkou podal návrh na povolení oddlužení a soudem bylo toto řešení povoleno.

Mnoho lidí ale stále tyto situace neřeší, nekomunikují s věřiteli, nevyzvedávají si poštu a před problémem zavírají oči. Každá finanční situace, i když je složitá, má řešení, pokud se řeší včas. Jakmile člověk svůj problém odkládá, může se stát, že v momentě, kdy se ho rozhodne řešit, bude už příliš pozdě.

NEODKLÁDEJTE ŘEŠENÍ SVÝCH PROBLÉMŮ, NEUTEČETE PŘED NIMI!

Pokud jste lidé řešící tíživou životní situaci a nevíte na koho se obrátit – můžete se obrátit na bezplatné sociálně-právní poradenství v občanských poradnách.

Na venkovní zdi městského úřadu je nová vývěsní skříňka. Komu patří a co oznamuje?

Na adrese Náměstí K. V. Raise 35 má poštovní adresu zhruba 120 občanů. Těm chodí klasická pošta. Protože mají na této adrese trvalé bydliště, umísťuje se do vývěsky oznámení České pošty o výzvě k vyzvednutí zásilky. Po uplynutí zákonné lhůty je považována zásilka za doručenou a oznámení odstraněno. Vzhledem k tomu, že se často jedná o soudní, exekuční a jiné úřední dopisy, které mohou mít pro adresáta zásadní důležitost, je na každém, koho se to týká, aby pravidelně kontroloval, zda pro něho není vyvěšeno takové oznámení.

Dis. Jitka Břeská, foto: las

V okolních městech mohou chodit děti, kterým nejsou ještě 3 roky, do mateřské školy 5 dnů v měsíci. Snad je to podle zákona. Je to možné i v Bělohorské mateřské školce?

Do mateřské školy zpravidla přijímáme děti od tří let věku. Zákon umožňuje dětem mladším tří let docházku na 5 dnů v měsíci (Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře). I v naší mateřské škole s tímto způsobem docházky máme zkušenosti, jeví se však jako problematický.

Většina dětí se obtížně adaptuje a zapojuje do dění ve třídě. Neustálé změny jsou náročné na jejich psychiku. Mívají problém s odloučením od rodičů, zůstat v neznámém prostředí. Jsou více unavitelné, bývají častěji nemocné, opakovaně nově navazují kontakty s učitelskými a dětmi, zažívají stres z příliš mnoha dojmů... Děti tím sbírají nepříjemné zážitky. Chybí jim především pocit jistoty, přehlednost toho, co se děje, pravidelnost a rytmus. Tyto děti ovlivňují atmosféru ve třídě.

Po celý den vyžadují zvýšený dohled ze strany učitelky. Vzhledem k velké naplněnosti tříd – až do počtu 28 dětí, je výchovně vzdělávací práce značně ztížena. Pokud rodiče požadují docházku dítěte před třetím rokem života, měli by (i po dohodě s pediatrem) důkladně zvážit, zda psychická a fyzická zralost jejich dítěte je na dostatečné úrovni. Zkušenosti nám ukazují, že věková hranice tří let je optimální pro nástup dětí do mateřské školy.

Jana Feixová, ředitelka školy

Starosta odpovídá

Zajímalo by mě, proč chce město prodat lázním další pozemek u Pardoubku – konkrétně jižní bývalou pláž se zbytkem bývalých převlékáren? Co vás k tomu nutí?

Město chtělo v roce 2003 po odbahnění Pardoubku vybudovat kolem rybníka vycházkovou trasu. Na tuto vycházkovou trasu jsme nechali zpracovat projekt a chtěli požádat o dotaci. Měli jsme ale problémy s doporučením žádosti o dotaci od orgánů ochrany přírody, takže jsme záměr neuskutečnili. I když jsme o úpravě okolí Pardoubku několikrát jednali, vždy jsme upřednostnili investice do jiných záležitostí (komunikace, inženýrské sítě, objekty města...). Po výstavbě a určité době provozu Stromu života se na město obrátilo vedení lázní, že by měli zájem odkoupit od města buď celý rybník nebo alespoň část jižní pláže se zbytkem kabin a pruh pozemku široký cca 3 metry na jižní straně rybníka (viz mapa). Záměrem lázní je na tomto pozemku kousek od břehu rybníka vybudovat vycházkovou trasu se cvičebními stroji a dětským hřištěm, která by byla veřejně přístupná. Podle zákona o obcích musí město před prodejem nemovitostí zveřejnit záměr prodeje, aby se k němu mohli vyjádřit občané, případně další zájemci o nemovitost. V červnu zastupitelstvo města rozhodlo o zveřejnění

záměru prodeje části jižní pláže s dalšími podmínkami (co zde bude vybudováno, veřejná přístupnost, minimální cena, právo zpětného odkupu pro prodávajícího) s tím, že v září bude zastupitelstvo města na svém zasedání případný prodej projednávat.

Podobnou vycházkovou trasu kolem rybníka jsem viděl v hodně zahraničních městech při účasti na triatlonech a vždy jsem si říkal, že by byla pěkná i v našem městě kolem Pardoubku. Město ale nemělo v posledních letech dostatek volných finančních prostředků, aby mohlo tuto investici uskutečnit samo. Proto je vždy zajímavé, když se objeví investor, který chce podobnou investici vybudovat ze svých prostředků a umožnit její využití pro širokou veřejnost. Na druhou stranu by bylo pěkné vybudovat vycházkovou trasu kolem celého rybníka a ne jen na jedné straně. V minulých dnech byl schválen nový zákon o rozpočtovém určení daní, který podstatně navýší příjmy našeho města (podle odhadu z 25 na 34 milionů Kč), takže město by mohlo vybudovat vycházkovou trasu samo. Zastupitelé nakonec rozhodli na svém zasedání 12. září pozemek lázním neprodát a vycházkovou trasu kolem rybníka vybudovat z prostředků města.

Nechá se nějak porovnat, kolik lidí žilo v Bělohradě a v jednotlivých vesnicích na Bělohradsku třeba před 100 lety a nyní?

Před nedávnem se mně dostala do ruky publikace „Adresář a popis politického okresu Novopackého“, která kompletně popisuje jednotlivé obce tehdejšího Novopackého okresu (počet obyvatel, majitelé nemovitostí, živnostníci, složení zastupitelstva, atd.) v roce 1900. Porovnání s počtem obyvatel při sčítání lidu v roce 2000 je velice zajímavé. Kromě Bělohradu, Prostřední a Dolní Nové Vsi došlo v ostatních obcích k výraznému poklesu počtu obyvatel. Celkem ve všech obcích patřících do dnešního správního obvodu města Lázně Bělohrad žilo v roce 1900 4.877 obyvatel a v roce 2000 3.785 obyvatel. V jednotlivých částech pak:

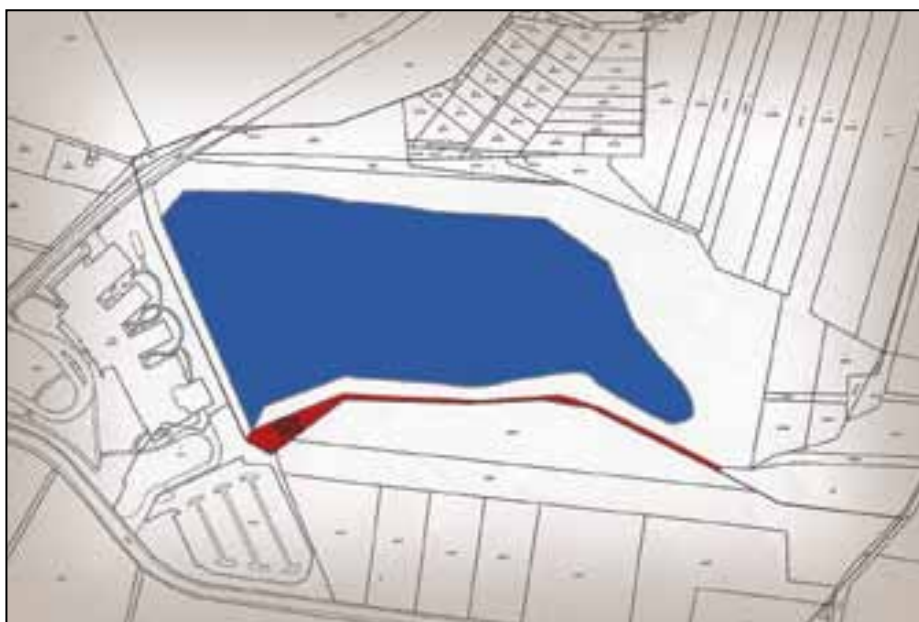
Obec / rok	1900	2000
Bělohrad	1.686	2.076
Dolní Nová Ves	312	328
Horní Nová Ves	1.010	596
Prostřední Nová Ves	246	334
Brtev	392	136
Dolní Javoří	141	14
Hřidelec (tehdy Řidelec)	414	91
Lány	452	195
Uhlíře (tehdy Ouhlíře)	224	15

Pavel Šubr, foto: autor

ZM informuje

Další zasedání zastupitelstva města se uskutečnilo ve středu **12. září 2012 v kulturním sále hotelu Grand** akciové společnosti Lázně Bělohrad. Zastupitelé projednali záležitosti spojené s prodejem a nákupem nemovitostí, schválili rozpočtové opatření č. 3/2012 a zabývali se investičními akcemi města v roce 2012 a připravenými a nedokončenými investičními akcemi. Dále vyslechli informaci o novele zákona o rozpočtovém určení daní a zprávy z jednání finančního a kontrolního výboru. V diskusi se jednalo o rozšíření vánočního osvětlení ve městě, zrušení zákazu vjezdu traktorů na náměstí K. V. Raise, koncepci cestovního ruchu ve městě, práci Policie ČR, budoucnosti SOU, asfaltování Třetí strany po opravě vodovodu, úpravách rybníku Pardoubek, opravě silnice na Miletín a o dalších záležitostech.

Pavel Šubr

Katastrální mapa okolí rybníka Pardoubek. Modře rybník, červeně pozemek, o který projeví zájem lázně a kde by měla vzniknout vycházková trasa a dětské hřiště.

BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA

...KDYŽ PODZIM KLEPE NA DVEŘE...

Blíží se konec září, děti znovu usedly do školních lavic a my se můžeme těšit z posledních hřejivých doteků slunce. Listy stromů začínají hrát kouzelnými barvami a ve vzduchu se vznášejí pavučiny drobných pavoučků, které lidem v minulosti připomínaly šedé „babské“ vlasy. Ano, babí léto je zase tu. Pro mě jedno z nejhezčích období v roce. Navozuje ve mně pocit klidu a smíření, jako když jde člověk spát po náročném uspěchaném dni. Co se zvládlo, to se počítá, a co se nestihlo, počká do příštího roku.

O tom, že tohle období má svá kouzla i pro naše nejmenší, jsem si byla popovídat s dětmi z bělohradské MŠ. Na nelehké otázky nadšeně odpovídaly tyto chytré hlavičky - Barunka Růžičková, Pavlínka Rýdlová, Robík Hochel, Lucka Poláčková, Fanda a Matouš Hrnčířovi, Pepa Štefan, Deny Poner a Nina Richterová.

1) Na konci léta přichází období, kterému se říká babí léto. Věděli byste, proč se tomu tak říká?

Fanda - Protože začínou růst houby babky!

2) V tomto období se také hodně chodí na houby. Zajímalo by mě, jestli chodíte na houby a s kým? Víte, jaké se sbírají a které jsou jedovaté?

Bára - Ano, chodím moc ráda s mamkou a tatškou. Sbírají se klouzák, babka, pravák i růžovka se někdy jí. Nesbírají se prašivky červenobílý.

Robík - Chodíme s mamkou a tatškou. Sbírá se jedlohříbek, klouzek a prašivku znám třeba bělobílou.

Lucka - S mamkou chodíme na Pustou Proseč. Sbírají se babky, hříby a růžovky. Nejí se vochomůrka zelená, červená a prašivky.

Fanda - Chodíme s tatškou a sbíráme bedly. Vždycky si najdu nějakýho mlavenečka nebo bloučka, pohlídnu ho a zase pustím. A jedovatý houby znám vochomůrka žlutá, čelvená a zelená.

Pepa - Jo, s babičkou Štefanovou chodíme na Vřesník. A znám hříba kováře, praváka, sladáky a babky.

Matouš - S tatškou sbíráme všechny hříby a nesbírá se vochomůrka tyglovaná a puntikovatá.

Nina - Chodíme do Lhoty a do Lánů s mamkou, tetou a jedním malým hošíčkem. Sbírají se babky, kozáci, slazáci a nejedí se prašivka puntikovatá, červená, zelená a modrá?

3) Máte nějaké speciální zaříkávadlo při hledání hub?

Bára - Hříbku, hříbku, ukaž se mi, neschovávej se mi v zemi! Vystrč hlavu ze chvoji, nebud' na mě takový!

Fanda - Houbičky, vystrčte se!

4) Slyšela jsem, že v lese bydlí víly. Věříte na ně a viděli jste někdy nějakou?

Bára - Já myslím, že tam víly bydlí, ale jsou neviditelné. Jsou na takovém paloučku a mají utancovat lidi!

Matouš - Ne, když na ně nevěříš, tak voni nejsou a neexistují, tak umřou!

Fanda - Ty bydlej jenom v pohádkovém lese a to je hlozně daleko.

Robík - Ne, ale Marek mně říkal, že v noci si pro mě přijde skřítek s motýlami. Ten bydlí v lese, ale já na něj stejně nevěřím!

Nina - Moc ne, minule jsem viděla víly ve Strašidelné Bažantnici. Jinak jsou víly jen v pohádkách a kouzelném lese. Tančej tam, zpívej a sbíraj jahůdky. Taky se staraj o zvíátka, určitě něco nosej do krmelce.

5) Kam chodíte na podzim pouštět draky a jak vypadají?

Robík - S mamkou jsme ho pouštěli na zahradě a přetrh se nám provázek. Taky sem viděl prodejnu s drakami.

Bára - Já chodím vždycky nad Brtev pouštět draky.

Lucka - Já chodívala ven před barák s mamkou a tatškou. Byl modro-žluto-červeně-zelený, ale roztrh se mi. V Jičíně maj hezký, ale moc drahý.

Matouš - My nemáme dlaka a když jsme byli malí, tak jsme byli hloálně chytlí!

Pepa - S babičkou Štefanovou chodíme na Slivák, máme draka s Hurvínkem.

Deny - Dvakrát jsem byl pouštět draka, byl ve tvaru toho, jak bydlí v moři... plejtváka!

6) Na podzim si lidé také připomínají svátek Dušiček a Halloween. Věděli byste, co je to za svátek? A vyřezáváte dýně?

Bára - Dušičky, to znamená, že se chodí na hřbitov a rozsvěcej se tam svíčky, aby nebyli smutný ty lidi, co umřeli a měli aspoň nákou potěšnost!

Robík - Já sem vyřezával dýni s tatškou a mamka pak koupila nos. Potom jsme tu dýni nechali na výstavku v ZOO a když jsme tam přijeli znovu, tak zmizela, protože byla strašidelná!

Fanda - Halloween? Tam jsou takový dýně, dovnitř se dá svíčka a pak se všechno zhasne a lidi jsou převlečený za čaloděje. A jeden měl useklou hlavu a pak chytil dýni a byla živá a tak si ji dal na sebe a pak už viděl!

Nina - Mamka vaří na halloween moc dobrou opečenou dýni. Babička nám vždycky vysází hrozně obří a my je vyřezem a dáme tam dvě nebo tři svíčky, protože je strašně veliká. O Dušičkách chodíme rozsvěcet na hřbitov na Hořeňák. Tam je teta Kožená. Byla moc hodná, vždycky mi dávala mlsoty, ale pak dostala klíště a teď je tam na hřbitově...

7) Co se vám na podzim líbí nejvíc?

Bára - Mně se na něm líbí, že se můžeme válet v listí.

Pavlínka - Nejhezčí je, když padaj kaštany. Sbíráme je a nosím zvířátkům.

Fanda - Mně se líbí, že si můžem pouštět pohádky, když seš doma.

Lucka - Když padaj listy, tak se můžou chytat do ruk.

Nina - Když shrnujem listí a druhý den přijdem a všechno je rozsypaný. My máme totiž kočky a voni si v tom hrajou, takže to je potom všude zas!!!

Alena Fléglová, foto: autorka

SANACE STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE VE FIRMĚ **DEPRAG**

Při předávání bývalé továrny NAREX v devadesátých letech soukromé firmě DEPRAG z německého Ambergu se stát zavázal, že zajistí likvidaci ekologických škod, které vznikly při předešlé výrobě, hlavně provozem kalírny. Po různých průtazích se letos konečně přistoupilo k realizaci.

Co se skrývá za větou ***Sanace staré ekologické zátěže ve firmě DEPRAG*** jsme se došli zeptat osoby povolané, Mgr. Radka Heřmánka z firmy KHSanace z Benešova u Prahy, která jako subdodavatel práce provádí pro firmu AECOM, která od Ministerstva financí ČR zakázku získala.

O co se tedy jedná?

My zde provádíme bourání, třídění odpadů, vzorkování a dokumentaci stavby. V podstatě zbouráme stavby zasažené ekologickou zátěží. Vzniklou suť vytřídíme a co je nekontaminované, rozdrtíme. Jedná se zhruba o patnáct tisíc tun suti na drcení. Železo dá firma DEPRAG do šrotu, dřevo se odveze na spalení a něco přijde do odpadu. Pak odbavujeme kontaminovanou zeminu do hloubky 4 metrů. Do vzniklé díry navezeme rozdrcenou suť, navrch dáme zeminu a všechno urovnáme. Tím naše práce skončí.

Kontaminovaná suť a odtěžená zemina se odveze na skládku nebezpečného odpadu do Lodína.

Jsou zde vidět velké stroje, jak dlouho bude sanace probíhat a kolik lidí zde pracuje?

V současnosti zde pracují tři party po pěti lidech. Akce se trochu rozrostla. Původně měla trvat devět měsíců, což by vycházelo na konec letošního roku, ale reálně to vidíme tak do května roku příštího. Přibýlo zbourání několika objektů, kde bylo průzkumem rovněž zjištěno znečištění, a tím se objem prací rozrostl. Stroj, který zde vidíte při bourání, je z ostravské firmy a práce na bourání hlavní budovy a kotelny mu potrvají asi týden.

Jak je zajištěna bezpečnost stavby?

Máme zde koordinátora stavby, který na akci průběžně dohlíží a docela nás prohání. Po počátečních drobných nesrovnalostech s cedulemi, které se vyřešily, se situace uklidnila. Nejrizikovější práce se dělaly během celozávodní dovolené, kdy je fabrika prázdná. Po zbourání všech objektů se zásadně snížila i prašnost. Drcení suti a bagrování zeminy již bude méně zatěžující.

Ze stojících objektů zbývá komín, co s ním bude?

V současnosti jsou na něm namontována telekomunikační zařízení. Někdy v září by mělo dojít k jejich demontáži a pak přijde na řadu i těleso komína. Bude se bourat horolezeckou technikou. To znamená, že shora bude ručně rozebírán a suť bude házena dovnitř komína. Ale o tom se bude ještě rozhodovat.

Děkuji za rozhovor.

Ladislav Stuchlík, foto: Václav Lejdar, Ladislav Stuchlík

NEDĚLNÍ KONCERTY V BAŽANTNICI

Není tomu tak dlouho, kdy jsem při rozvážení plakátů po okolních městech narazil na zajímavý dotaz: „Jak to děláte, že máte každou letní neděli na koncertě v Bažantnici plno? My jsme si k nám také pozvali dechovku a přišlo 54 lidí.“

Co mám odpovědět? Je to místem, lázněmi, přístupem nebo tím, že je to zadarmo? Už vím, blesklo mně hlavou! „Od kdy pořádáte koncerty? U nás v Bažantnici se hraje od roku 1904.“

Důkazem toho, že se v Bažantnici skutečně hrávalo již před první světovou válkou, jsou dobové pohlednice. Na jedné z nich, vydané v roce 1904, stojí: Pozdrav z koncertu František Cozl. Hrál se u bývalé hájenky, kam si lidé zvykli chodit na občerstvení. Někdy kolem roku 1910 byl před hájenkou postaven hudební pavilon. Ve dvacátých letech byla budova hájenky stržena a na jejím místě byla vybudována nová letní restaurace v alpském stylu. Ta zde stála do roku 1990. Ale vraťme se ke koncertům. Hrál se pouze po dobu letní lázeňské sezony, to znamená od května do konce srpna. A nejen jednou týdně. V letech nej-

většího rozmachu koncertní činnosti se hrálo denně mimo pondělí. Promenádní koncerty v úterý, ve čtvrtek a v neděli, ostatní dny se hrálo k tanci a to v Bažantnici a i v některých lázeňských hotelech. První a zpočátku nejslavnější kapela, která zde vystupovala, byla vojenská hudba 22. pěšího pluku „Argonského“ z Jičína. Přijížděla vlakem pravidelně každou neděli a lákala posluchače řízně hravým pochodem k návštěvě do Bažantnice. Po koncertě opět za hudebního doprovodu odpochovala na nádraží. O tom, jak významná to byla událost, svědčí krátká noticka v Bělohradských listech z roku 1929: „Vojenská hudba odešla v těchto dnech do manévru a bude ve čtvrtek a v neděli účinkovati hudba zdejší. Koncerty budou se nyní konati omezeně, pouze v neděli. V případech, kdy vojenská hudba nemohla zde účinkovati, snažila se lázeňská komise vždy protesty a intervencemi hudbu zajistiti, což bylo pokaždé bezvysledné.“

Vystřídala se zde i řada bělohradských hudeb. Ze jmen kapelníků připomeňme například Jindřicha Hrnčíře, Václavy Hlavatého a Fejtka nebo

Jaroslava Rulfa. Od roku 1928 byla lázeňskou komisí najata z Prahy kapela The Melody Singers Band, ta hrála především odpolední koncerty a večer k tanci. Později byla rozšířena a pod vedením Jiřího Sternwalda hrála i promenádní koncerty.

Pro stálé návštěvníky se prodávaly abonentní lístky na celou sezonu. Bylo zajištěno občerstvení a prostor pro koncert byl vždy vzorně připraven.

BAŽANTNICE TÁHLA A TÁHNE DODNES

Paní **Marie Klůzová** vzpomíná: „Já jsem chodila v roce 1946 tancovat jako blázen. S Marií Pečenkovou jsme doma řekly, že jdeme do kina a místo toho mazaly do Bažantnice. Pak v deset hodin honem domů, jako z kina, aby maminka nic nepoznala. V neděli jsme chodily na promenádní koncerty. Maminka dohlížela, abych byla hezky a slušně oblékána a měla klobouk. To se tehdy nosilo. Hlavní cestě proti restauraci se říkalo „soudná stolič“. Byla vždy plně obsazená. Kdo šel kolem, toho pořádně zdrbli. Raději jsme chodily jinudy.“

„Já chodila v neděli na koncerty již před válkou s rodiči,“ říká paní **Jaroslava Rychetská**. „Tenkrát to tu bylo moc pěkné. Stála zde dlouhá budova letní restaurace, před ní bylo množství stolků, u kterých se sedělo. Kolem hudebního altánku byly květiny, všechny trávníky a keře byly upravené. Bažantnice měla oplocení a zvláštní brány, aby neutekla zvěř. Všechno hlídal hajný Slavík. Po svatbě jsem se odstěhovala s mužem do Žacléře. Když se nám narodil syn a my se vrátili, začala jsem znovu chodit na koncerty. Klukovi je 56 let a stejnou dobu sem pravidelně chodím. Dnes máme stálou partu, manželé Blažkovi z Lánů, paní Šťovičková ze Lhoty a další.“

Ladislav Stuchlík,
foto: archiv

JOSEF IMLAUF

Je slunečné sobotní ráno 23. června 2012 a pět členů bělohradského mysliveckého sdružení právě vyráží ve slavnostních uniformách do Hluboké nad Vltavou. Pro tak dlouhou cestu v horkém letním počasí to není zrovna nejpohodlnější, ale má to svůj důvod a to doprovodit Josefa Imlaufa, dlouholetého mysliveckého hospodáře, při cestě na Národní myslivecké slavnosti do Hluboké nad Vltavou. Konkrétně loveckého zámku Ohrada, kam byl pozván, aby při slavnostní příležitosti převzal vyznamenání – „Za zásluhy o myslivost“ I. stupeň – Zlatý odznak.

Jedná se o jedno z nejvyšších vyznamenání Českomoravské myslivecké jednoty a je propůjčováno pouze za dlouholeté mimořádné zásluhy v myslivecké činnosti nebo za zvlášť důležitou a aktivní činnost ve prospěch naší myslivosti na úseku chovatelském, organizátorském, vzdělávacím, vědeckém, uměleckém a zachování mysliveckých tradic.

Josef Imlauf je členem Mysliveckého sdružení Lázně Bělohrad od roku 1957. V letech 1966 až 2011 vykonával s čtyřletou přestávkou celkem 41 let funkci mysliveckého hospodáře. Za jeho dlouholeté mimořádné zásluhy v myslivecké činnosti a za zvlášť důležitou a aktivní činnost v okresních orgánech a komisích, jako střeleckému rozhodčímu a dlouholetému mysliveckému hospodáři, držiteli vyznamenání „Za zásluhy o myslivost“ III. a II. stupně, navrhlo Myslivecké sdružení Lázně Bělohrad propůjčit vyznamenání „Za zásluhy o myslivost“ I. stupeň – Zlatý odznak. Tento návrh byl Okresním mysliveckým spolkem v Jičíně podpořen a postoupen Myslivecké radě Českomoravské myslivecké jednoty, kterou byl návrh schválen a vyznamenání uděleno.

Jedná se o významnou událost pro celé myslivecké sdružení, neboť v našem bělohradském sdružení není nikdo další, kdo by toto vyznamenání obdržel a na celém okrese Jičín je takto vyznamenaných méně než deset.

K předání došlo na již zmíněném loveckém zámečku Ohrada za znění slavnostních fanfár a v pří-

tomnosti několika stovek návštěvníků mysliveckých slavností. Součástí slavností bylo mimo jiné i mistrovství ČR ve vábení jelenů. Mezi prvními gratulanty byli předseda MS Josef Pavlásek, nový hospodář MS Robert Huťa, jednatel a místopředseda MS Jan Flégl, člen MS Stanislav Hoška a Alena Fléglová, která tuto slavnostní událost zachytila na fotografiích.

Každá honitba, v tomto případě honitba Bělohradsko, kde vykonává svoji činnost Myslivecké sdružení Lázně Bělohrad, musí mít svého odborného správce a to mysliveckého hospodáře. Toto musí být kvalifikovaná, bezúhonná osoba, která složila vyšší odbornou zkoušku z myslivosti.

Práva a povinnosti mysliveckého hospodáře jsou stanovena zákonem. Všeobecně pro laickou veřejnost uvádím stručně, s čím je spojena funkce mysliveckého hospodáře. Myslivecký hospodář dbá o udržení normovaného stavu zvěře v honitbě, což jsou činnosti spojené s chovem a péčí o zvěř, tak i s odlovem zvěře. V praxi to znamená sehnat dostatečné množství krmení na zimní období, udržet zvěř zdravou a silnou, nenechat některé druhy zvěře přemnožit a jiné naopak nedovolit vyhubit, zachovat rovnováhu v přírodě. O tomto vypracovává plán mysliveckého hospodaření a při tomto jej kontroluje orgán státní správy. Musí mít tedy přehled o veškeré zvěři, o každém srnci, divokém praseti, kachně i lišce. S tímto mu samozřejmě pomáhají úsekoví hospodáři a členové mysliveckého sdružení. Josef Imlauf, myslivec tělem i duší, pro kterého byla a je myslivost vždy „až na prvním místě“, vykonával funkci mysliveckého hospodáře svědomitě nad rámec svých povinností a s velkou láskou k přírodě a mysliveckým tradicím.

Myslivecké sdružení chce i tímto článkem poděkovat Josefu Imlaufovi za jeho dlouholetou činnost v této funkci a přeje mu mnoho dalších mysliveckých zážitků a hodně zdraví v následujících letech.

Jan Flégl, foto: Alena Fléglová

TAKOVÍ JSME BYLI PŘED PADESÁTI LETY

Kdysi tu bývala „panská zahrada“ se zahradnictvím, která zásobovala zámeckou kuchyni. Prostor pro výstavbu domů byl postupně rozšířen o další pozemky a dnes po padesáti letech je zde vybudováno sídliště se zhruba 150 byty. V současné době všechny domy bělohradského sídliště spravuje Obvodní komise, ve které jsou zástupci jednotlivých bytových jednotek. Obvodní komise spadá pod Stavební bytové družstvo v rámci okresu Jičín.

JAK TO VŠECHNO ZAČALO?

To nám řekli jedni z prvních obyvatel sídliště paní Alena Mířková, pan Vojtěch Záveský a pan Miroslav Rybecký.

V roce 1959 se celostátně začaly vytvářet podmínky pro zakládání stavebních bytových družstev. Ve zdejší továrně TOS vzniklo družstvo se záměrem výstavby bytů zejména pro rodiny mladších zaměstnanců. Tenkrát jsme to byli i my! Ředitelství továrny založení družstva dalo zelenou a hlavním organizátorem se stal ing. Čížek, který spolu se svými spolupracovníky vedl veškerou administrativu. Účetnictví zakládajícího družstva vedly paní Dana Kyselová a paní Alena Mířková. Ta ve své funkci setrvala až do roku 2001.

KDY SE ZAČALO STAVĚT A CO TOMU PŘEDCHÁZELO?

Stavět se začalo v roce 1961. Svépomocí jsme se předtím podíleli na přípravných pracích jako bylo vykopávání výkopů pro základy, shánění kamenů do základů, kácení asi 50 vzrostlých stromů a bourání zdí, která tehdy vedla kolem celé zahrady. Přitom jsme málem zbourali trafiku, která předtím patřila panu Benešovi. Ale podařilo se ji nezbourat! Do všech prací jsme se zapojovali rádi a pod odborným dohledem, chtěli jsme práci urychlit, tolik jsme se těšili na nové bydlení... Aby nevznikly nějaké ztráty, hlídali jsme si i po nocích staveniště, než nastoupila firma Pozemní stavby Turnov, která provedla stavbu celého našeho domu. První obyvatelé se nastěhovali v červenci roku 1962. Je to právě těch dlouhých padesát let...

JAK SE BYTY ROZDĚLOVALY? BYLI VŠICHNI ZAMĚSTNANCI TOVÁRNÍ TOS?

Po úvaze jsme tehdy usoudili, že nejspravedlivější postup při přidělování bytů bude podle po-

čtu odpracovaných brigádnických hodin při přípravných pracích. Jiné měřítko nás nenapadlo a opravdu nenastaly kolem toho žádné problémy. Zaměstnanci TOS obsadili 12 z 18 bytů našeho domu, zbytek byl přidělen zájemcům, kteří souhlasili s podmínkami stanov družstva a se splácením úvěru, který členům družstva poskytl stát. Jen pro zajímavost: Cena jednoho bytu byla ohodnocena na 68 240 Kč, stát poskytl 20 000 Kč, půjčka od státu na 22 let činila 20 000 Kč, náš členský podíl byl 28 240 Kč. Tenkrát i tato částka byly pro nás velké peníze při našich nízkých mzdách. Celá stavba našeho domu měla hodnotu 1 200 000 Kč. Další domy byly stavěny většinou svépomocí, továrna zaměstnancům poskytl nenávratné půjčky.

KOLIK PŮVODNÍCH OBYVATEL DOSUD V DOMĚ ŽIJE?

Z těch 18 tehdy mladých manželských párů, to je ze 36 osob, je nás 22 důchodců. Průměrný věk je 80 let! Nejstarší obyvatelkou domu je paní Pechalová. Jsme přesvědčeni, že jsme se sešli dobrá parta lidí, kterým záleží na klidném soužití a na pořádku v domě. Hned na začátku jsme se dohodli na společném úklidu domu ve střídavých termínech a na udržování zahrádky a okolí domu. Naše samospráva byla před několika lety - no, ono to bude už víc než 20 let - vyhodnocena jako „vzor-ná samospráva“ v rámci kraje.

FUNGUJE SAMOSPRÁVA VE STEJNÉM SLOŽENÍ DOSUD?

Ted' si říkáme „kolektivní vedení“ a o práci se dělíme. Potřebovali bychom, aby se zapojily mladší ročníky, nám už ubývají síly.

JAK ČASTO SE SCHÁZÍTE?

Členstvo se schází dvakrát do roka v klubovně, kterou jsme si vybudovali z nepotřebné sušárny. „Kolektivní vedení“ se schází podle potřeby dá se říci každou chvíli. Pravidelně se scházíme každou neděli u Sehnalů, v zimě tomu říkáme, že „jdeme svítit“. Tady se dohodne všechno.

I NĚCO NAVÍC?

Prožili jsme společně 50 let života, kdy byly chvíle smutné i radostné, tak je život přináší. K našemu životu patřily i oslavy kulatých narozenin, společné Silvestry, i pár zabíjaček se povedlo. Myslíme si, že se nám zde dobře žije. Nová doba sice už vymýšlí jiné podmínky bydlení, ale my jsme tu spokojeni. Vychovali jsme tu své děti, které nám už taky pomalu stárnou, a my si nepřejeme nic víc, než prožít další kus života v klidu a pohodě.

I já přeji vám a všem vašim sousedům, aby i nadále nic nenarušilo váš klidný a spokojený život s porozuměním k sobě navzájem. Děkuji za rozhovor.

Hana Friedrichová,
foto: Ladislav Stuchlík

NEMÁM ZROVNA RÁD SLOVO LEGENDA. ALE, ON LEGENDOU JE, BĚLOHRADSKOU FOTBALOVOU. PODLE MÉHO NÁZORU JSOU DNES V NAŠEM MĚSTĚ POUZE DVA BÝVALÍ HRÁČI STARŠÍ NEŽ JE ON: 87LETÝ MÍREK HRNČÍŘ A O 6 LET MLADŠÍ SLÁVEK FORMAN. JEMU BUDE PĚT DNÍ PŘED KONCEM ZÁŘÍ JEDNAOSMDESÁT. TENHLE VĚK BY MU HÁDAL SNAD JENOM BLÁZEN. VYPADÁ TOTIŽ O DOBROU DESÍTKU LET MLADŠÍ. RODÁK Z ČESKÉ RYBNÉ U SKUTČE, KTERÝ VYSTUDOVAL TYRŠŮV TĚLOVÝCHOVNÝ ÚSTAV V NYMBURCE S APROBACÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA, PŘÍRODOPIS, A KTERÝ ZAČÍNAL S FOTBALEM V DOROSTU V ÚSTÍ NAD ORLICÍ. VYNIKAJÍCÍ TECHNIK A RYCHLÍK, STŘELEC, NASÁZEJÍCÍ ČTYŘI BRANKY TURNOVU, JILEMNICI, HORNÍMU STARÉMU MĚSTU, JENŽ SKROMNĚ DODÁVÁ: „LEPŠÍ NEŽ JÁ BYL O PĚT LET STARŠÍ BRÁCHA, CO KOPAL ZA DRUHOLIGOVEJ NÁCHOD.“

PECKOVÁK, Z VILKY POD HRADEM KRYŠTOFA HARANTA, ALE SRDCEM POŘÁD BĚLOHRAĐÁK.

JIŘÍ STYBLÍK

TRÉNINK, MISTRÁK A PŘISAHA

V září 55, když jsem učil na Zemědělské škole v Hořicích, tak mi kolega Mirek Hrnčíř povídá: „Kopeš fotbal, pojď se mnou zejtra k nám do Bělohradu na trénink!“ Ve čtvrtek jsme na ten trénink s Mirkem jeli, autobusem po škole, V pátek nechal Jarda Jakoubků udělat registračku v Praze. A v neděli jsem kopal mistrák zrovna proti Hořicím. Utkání skončilo nerozhodně 3:3 a já dal třetí, vyrovnávací gól.

Partu jsem měli ohromnou. Od gólmana Jardy Weinhouera až po Láďu Charváta na levém křídle. Uprostřed týdne byla tak zvaná Přisaha. Slíbili jsme si, že v neděli při mistráku budeme bojovat a že vyhrájeme. Přisaha byla většinou u Sehnalů v hospodě, pochopitelně podepřená přípitkem. Někdy i po tréninku na hřišti.

TY MÁŠ KLIKU

Fotbal jsem hrál do čtyřiceti. Převážně u vás v Bělohradě. Jenom na dva roky jsem si odskočil do Hořic. Bydleli jsme s malou dcerou v Prostřední Nové Vsi, v Japonsku, u paní Bartoníčkové. Byt byl malý a vlhký, tak jsem neodolal Hořičákům, kteří mi nabídli i slušný byt.

Hrál jsem většinou spojku, křídlo, občas i záložníka. V systému 3-2-5. Na pravé i levé straně, to bylo celkem jedno. Po dva roky jsem byl i nejlepším střelcem mužstva. Pepa Kraus a Láďa Charvát byli určitě lepší střelci. Mně kluci říkali: „Ty máš kliku! K tobě se balón vždycky nějak odrazí a tak dávaš v pohodě góly!“

HONZA FROLÍK

Honza byl velká hráčská i trenérská hvězda. Naučil nás hrát ofsajd systém. Kopali jsme přátelák někde za Horkama, možná v Kalný. Třikrát, čtyřikrát se nám ofsajd systém povedl. Rozhodčí nic. „Pane rozhodčí, proč nepískáte ofsajdy?“ ptá se Honza. „Děláte to naschvál, nic pískat nebudu!“ na to sudí...

Když jsem později trénoval, často jsem používal poučku trenéra Frolíka: „Mezi hráčema seš hráč. A mezi sráčema seš sráč!“

DOBŘE, ŽE UŽ NEKOPU

Dnes, když sleduji okresní i krajský fotbal, tak jsem rád, že už nekopu. Fotbal je hodně agresivní a tvrdý. Není čas pořádně zpracovat míč, hned vás někde atakuje či zkosí...

Moje fandění? Byl jsem zarytej slávista. Ale od doby, kdy šéfuje Slávii Řebíček, mě to přešlo. Asi přejdu na Duklu...

PECKOVSKÝ FOTBAL

Na Pecce hodně lidí odsuzuje spojení Bělohrad-Pecka, že v mužstvu hrají jen dva Peckováci, že se tak trochu místní fotbal vytrácí. Dnes je ale jiná doba. Dřív polovina kluků pracovala v peckovském jízetdě, teď dělají venku a jsou rádi, že se dostanou na víkendový mistrák.

BĚLOHRADSKÁ DEVADESÁTKA

Myslím, že se oslavy povedly. Moc se mi líbilo promítání starých fotbalových fotek. S očima dokořán jsme my, starší hráči, koukali a vzpomínali.

Pokud bude v neděli fajnové počasí, určitě přijede Jiří Styblík na kole k Bažantnici na mistrák. A předtím, v sobotu, jej uslyšíte coby hlasatele na hřišti pod peckovským hradem. On a fotbal stále patří k sobě.

Eduard Čeliš,
foto: Ladislav Stuchlík a archiv

VINICE V BETLÉMĚ

Při letních procházkách okolím Bělohradu jsme s přáteli častokrát obdivovali vinici v horní části Brtve - Betlémě.

Nejsou podhorské podmínky příliš drsné pro vinnou révu?

Jaké víno zde vůbec pěstují?

Kolik se tak urodí?

Odpovědi na podobné otázky jsem neznal, proto jsem v polovině srpna navštívil manžele Jiráskovy, abych zjistil o vinici a jejích majitelích více. Jedenašedesátiletý František Jirásko ochotně vyprávěl, občas ho doplnila jeho žena Věra, přišla i dcera s manželem a vnoučaty.

Majitel vinice František Jirásko

Od piva k vínu

Původem jsme s manželkou Pačáci. V roce 1967 jsem se šel učit za novopacký pivovar do budějovického Budvaru, odkud jsem po 2 letech odešel do Prahy na Střední průmyslovou školu potravinářské technologie. Po vojně jsem se už do packého pivovaru nevrátil a začal jsem pracovat v holešovickém pivovaru. Do Prahy jsem šel i proto, že jsem začal dálkově studovat Přírodovědeckou fakultu. Měl jsem v té době ale těžký úraz na motorce a do pořádku jsem se dal až skoro po dvou letech, takže jsem studií musel nechat. Po pěti letech v Praze jsem se rozhodl vrátit do Nové Paky, protože jsem se oženil. V novopackém pivovaru jsem pracoval jako postarší (zástupce sládky) v letech 1979 až 2002, pak jsem šel dělat sládku do minipivovaru ve Vrchlabí, kde se mně ale moc nelíbilo, a brzy jsem přešel učit potravinářskou technologii u kuchařů a pekařů na střední škole v Nové Pace. Pak jsem dostal nabídku jít pracovat do pivovaru v ázerbajdžánském Baku. Po roce a půl jsem se vrátil a nechtělo se mně brát v packém pivovaru nějakou pořádnou práci ve sklepě nebo sladovně, tak jsem šel do předčasného důchodu. No a teď se v Brtvi věnuji vínu.

Jak jsme se dostali do Brtve

My jsme Brtev dříve vůbec neznali. Manželka ale po pedagogické škole v Nové Pace nastoupila učit do mateřské školy v Horní Nové Vsi, kde byla ředitelka Jana Popková. Navštívili jsme ji v Brtvi a hned si řekli, jak je tady krásně. Líbil se nám cípek louky u lesa pod hájovnou, ale byla to spíš taková legrace. Pak se zde prodávaly dvě parcely. Slyšeli jsme, že je hodně zájemců, ale na dražbu jsme nakonec přišli jen dva, dohodli jsme se, a parcela u lesa byla naše. Postavili jsme domek a vlastní vinici jsme pak přikoupili, protože se nám nechtělo dívat do toho hrozného sprasku, který zde byl. Základy nedokončeného domu, korby od aut, zbytky stavebního materiálu, atd. Po různých komplikacích se vše v dobré obrátilo a pozemek o výměře 777 m² jsme nakonec na podzim 2003 také získali.

Založení vinice

Jednou jsme tady takhle seděli a naše dcera Eliška říká: „Tady na tom jižním svahu by byla pěkná vinice.“ No a jiskřička byla zapálená. Mě navíc k takovýmto bláznivým nápadům nemusí nikdo moc přemlouvat, takže další rok jsme jeli pro sazenice. Beru to tak, že

člověk něco musí dělat, i když zkušenosti jsme neměli žádné, a také vím, že do konce života se to stejně nenaučím. Pro sazenice jsme byli na Mělníku. Mám kamaráda Frantu Kupsu ve Velkých Žernosekách na Litoměřicku, ke kterému jezdíme pro víno, tak jsem mu řekl o našem nápadu. A on se k tomu postavil vstřícně, na rozdíl od kamarádů na Moravě, kteří mně říkali: „Co si to vymýšlíš, tam ti víno nepůjde, to jde jenom u nás.“ O odrůdách jsem neměl vůbec páru, tak jsem mu řekl, že bych chtěl zkusit Ryzlink rýnský. On mně vysvětlil, že Ryzlink rýnský je náročný na podmínky a na ošetřování a ať na něho zapomenou. Doporučil mně zajet na Mělník za Vilémem Krausem. Je to už třetí generace Vilémů Krausů. Jeho děda je profesor v Brně, otec, který už zemřel, založil vinařství na Mělníce. Maminka Viléma Krause nám řekla, že Bělohrad zná a doporučila Rulandské šedé a Merzling. V dubnu 2005 jsme vysadili 150 sazenic Rulandského šedého a 50 sazenic Merzlingu. Předtím jsme museli pozemek uklidit, vybagrovat rýhy a navézt zeminu a kompost. S Merzlingem se paní Krausová trefila na sto procent, bohužel s Rulandským šedým moc ne. Merzling je vyšlechtěná odrůda odolná vůči chorobám, Rulandské šedé je proti němu chytlavé na plísň.

Vinaření

Zkušenosti s pěstováním vína jsem neměl žádné. Hodně jsem studoval knihy, hlavně právě od pana profesora Viléma Krause, a samozřejmě když jsem jel na Moravu nebo Žernosek, tak jsem se hodně ptal a vinaři mně vysvětlovali. Praktické rady totiž musí člověk získat od vinařů. Franta Kupsa sem dokonce přijel, tak jsem mu říkal, že bych chtěl kmeny ohnout a udělat z nich kordon. Chtěl jsem je otočit logicky do kopečka, ale on řekl ne, to musíš otočit z kopce. Je velice vstřícný a laskavý, kdežto Moraváci si myslí, že přes ně přes víno není. Někdy mu řeknu i něco naivního, a on ochotně vysvětlí, že takhle ne, že musím takhle.

Sklizně

V roce 2007 jsme sklídili 238 kg, dcera pak měla víno jako přípitek na svatbě, ale některé demižony chytily takzvanou sirku. Hned jsem volal na Moravu, kde mně poradili, že to

také někdy mají a že se musí víno vyvětrat. Víno jsme přelávali, ale pořád smrdělo, sice trochu míň, tak z něho nakonec byla výborná kořalka vínovice.

V roce 2008 po strašném krupobití zůstaly jen holé klacky, ale znovu obrazily. Víno pak bylo malé, tak jsme ho snědli. V roce 2009 jsem byl v Ázerbajdžánu, tak víno dělala manželka s dětmi a bylo snad nejlepší. Měli jsme ho 25 litrů. V roce 2010 jsem byl ještě v Baku a povedly se nám asi 3 demižony, tj. asi 45 litrů. Vloni přišel v květnu mráz a víno zmrzlo na tabák. Ale zase znovu obrazilo, vykvetlo a dozrálo a bylo zase jen k jídlu. A letos uvidíme. Skoro vždycky se urodil jen Merzling, tak budeme Rulandské šedé pomalu Merzlingem nahrazovat.

Vinařovy starosti

Teď nás trápí hryzci, rygoly jsou od nich úplně provrtané. Snad můžou pomoci užovky nebo myšoplaše, někdo doporučil vybudovat z větví a listů pro užovky hadníky, majitel sadů

pan Bartoníček zase říká, že na hryzce je jen motyka a kočky. Řešili jsme také třeba sloupky, aby vinice k něčemu vypadala, tak tam přece nedáme betonové sloupky! Tak jsme dali dřevěné, opálili jsme je, ale stejně shnily. Potom jsme pořídili speciální plechové, o kterých jsem se dočetl v časopise Vinařský obzor. Přišel ale víchř, a i když byly ukotvené, vítr je zkroutil. Letos jsme ze zrušené vinice na Mělníku koupili betonové sloupky, přesně takové, jako jsme s nimi zpočátku opovrhovali. A zatím drží.

Na výrobu vína příliš vybavení nejsme. Potřebujeme hlavně takový mlýnkoodzrňovač na oddělení šťávy. Zatím se sjede celá rodina včetně vnuků a ve škopkách víno ručně rozmačkáme, pak použijeme klasický lis a přes plachetku přecedíme. Je to taková rodinná manufaktura. Kamarádi z Moravy ale říkají: „Vykašli se na to, nic nekupuj, dej to do bedýnek, přivez sem a odvezeš si hotový mošt.“ Ale to je strašně nebezpečné, protože se tam člověk u vína vždycky nějak zdrží a toho se bojím. No a chybí nám také sklípek. Tak počítáme, že se jednou za chalupou zahlodneme do země...

S Jiráskovými se pěkně povídá, pohled přes vinici na Bělohrad je nádherný, dort od dcery báječný, ale pro článek mám jen dvě strany. Takže popřeji majitelům „Vinice v Betlémě“, ať se jim vinaření v Brtvi daří a ať je příliš netrápí hryzci, mráz, krupobití, špatné sloupky či jiní nepřátelé vinařů.

Pavel Šubr, foto: autor a archiv

Před zakoupením vinice

Terénní úpravy vinice

Příprava výsadby vinné révy

Vinice v Betlémě

PŘEHLEDNÁ MAPA KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO

DO MILETÍNA ČI NA PECKU VLAKEM

ANEB ŽELEZNICE
NEUSKUTEČNĚNÉ I ZAPOMENUTÉ

Podnětem pro sepsání této drobníčky byl jeden exemplář z mé sbírky kuriozit a to Přehledná mapa Království českého obsahující 2500 udání distancí v kilometrech, veškerá města, městyse a 2300 vesnic, železnice, silnice a cesty. Sestavil a vydal J. E. Wagner v Praze 1886. Z dopravních cest jsou železnice uvedeny silnými čarami, silnice slabými, ale dále je tam i čára silná přerušovaná, a ta ukazuje podle legendy železnice ve stavbě. Těch je na mapě jenom v širším okolí našeho města početně. Hradec Králové - Přelouč, Hradec Králové - Holice, Chlumec nad Cidlinou - Týnec nad Labem, Chlumec - Nechanice - Sadová, Hořice - Miletín, Dvůr Králové, Červený Kostelec, Hronov.

Všechny tyto tratě mají jedno společné - nikdy nebyly a asi už nebudou postaveny. Všimněme si podrobněji těch dvou posledních.

Představitelé Miletína viděli, co znamená železnice pro rozvoj obce, a proto se snažili na dopravní síť připojit. Poštovní spojení měli přes Bělohrad, kdy vůz s koňským potahem jezdil na nádraží k vlaku a přebíral zásilky. Jiné spojení se světem nebylo.

Na naší mapě je uveden smělý projekt železnice vedoucí přibližně směrem ze západu na východ a přímo spojující důležitá místa v podhůří Krkonoš a Orlických hor. Železnice měla vycházet z Hořic, vést přes Miletín, Bílé Poličany, Doubravici do Dvora Králové, dále pak přes Choustníkovo Hradiště do Červeného Kostelce a odtud do Hronova. Z uvedených míst jedině Miletín byl významnější a neměl do té doby vlakové spojení. Ostatní velké obce už na železnici napojeny byly, i když uvažovaná trať by spojení mezi nimi značně zkrátila.

Na jiné mapě vycházela skromnější trať na Miletín přímo z Bělohradu, ale vedla jen do Dvora Králové. Ta ale nebyla uvedena jako ve stavbě, ale pouze jako trať v projektu. Stručně a jasně, žádná z těchto tratí postavena nebyla a Miletínští se dráhy nikdy nedočkali.

Pestřejší je historie tratí, které měly vést přes Nechanice, tehdy okresní město, dnes obec ve stínu blízkého slavnějšího zámku v nedalekém Hrádku. Původně plánovaná severozápadní dráha z Hradce Králové do Prahy měla směřovat přes Nechanice a Nový Bydžov. Posléze byla po intervenci a pravděpodobně i tučných úplatcích dobřeničského statkáře Weinricha, zemského poslance, odkloněna přes Dobřenicu na Chlumec nad Cidlinou. Po tomto nezdaru byla plánována další železniční trať Sadová, Nechanice, Chlumec nad Cidlinou, Týnec nad Labem již uvedená na naší památné mapě. Rovněž ta postavena nebyla. Proto se Nechanice spokojily s pouhým torzem Sadová - Chlumec v délce 18 km, ale ani to přes veškerou snahu k cíli nedospělo. Při tom věc vypadala tak nadějně, že jeden nechanický podnikatel ve vidině tučných zisků postavil v místě předpokládaného nádraží hostinec a nazval ho hrdě Hotel u nádraží. Ten se stal terčem ke vtípkování a zdrojem mnoha neuctivých poznámek všelijakých posměváčků ještě dlouho za první republiky.

Dnes s odstupem let se zdá takřka neuvěřitelné, že podle jednoho návrhu z doby první republiky měly přes Pecku uhánět expresy Paříž - Kijev. Krátce po vzniku Československé republiky se objevil návrh mezinárodního dopravního koridoru Le Havre - Paříž - Štrasburk - Norimberk - Praha - Varšava - Kijev. Projekt schválila mezinárodní obchodní konference v Paříži. Protože trať Praha - Česká Třebová - Bohumín byla podle měřítek té doby přetížená, byla navržena trasa z Prahy přes Poříčany do Nymburka a dále na Jičín po tratích stávajících a novou trať z Jičína přímo do Nové Paky a dále přes Pecku, Mostek směrem na Trutnov, Wroclav a Varšavu. V Jičíně vzniklo Družstvo pro stavbu trati z Jičína do Trutnova a ve dvacátých letech vyvíjelo velmi aktivní, i když nakonec neúspěšnou činnost. Zachovala se mapa, kde jsou uvedeny hned tři varianty trati a to přes Úbislavice, Kumburský Újezd a Pustou Proseč.

Ani Hradci Králové se vidina kolejí, tentokrát tramvajových, a nikdy neuskutečněných, nevyhnula, a dokonce tam vznikl podobný pomník, jako v Nechanicích. Před rokem 1900 začal magistrát Hradce Králové uvažovat o zavedení elektrické tramvaje. Město získalo koncesi na stavbu a provozování elektrické dráhy ze Slezského Předměstí přes Malé a Velké náměstí k nádraží. Po městě mělo jezdit šest tramvajových vozů. Při stavbě Pražského mostu už byly v jeho vozovce položeny tramvajové koleje. Pro velké náklady však trať nikdy postavena nebyla. Tramvaj na mostě se objevila jen na dobových pohlednicích, ale na těchto kolejích nikdy nejela.

Železnice v Bažantnici

HOŘEŇÁK NA MORAVĚ V LIPTÁLU

Poslední srpnový víkend soubor Hořeňák z Lázní Běláhoř navštívil 43. ročník mezinárodního folklorního festivalu Liptálské slavnosti. Festivalu se účastnilo 14 zahraničních souborů a 17 souborů z Čech a Moravy. V pátek Hořeňáci s velkým úspěchem učili zahraniční účastníky svůj tanec Koště a věrte, že se u toho žažilo spoustu legrace, při které se potvrdilo, že při tanci můžete všichni mluvit rozličnými jazyky a přesto si rozumíte (jen maorští bojově namalovaní tanečníci naši polku nechtěli zkoušet). V sobotu jsme návštěvníkům festivalu, kterých na odpolední program přišlo úctyhodných 1.800, předvedli, jak se hraje, zpívá a tančí v Podkrkonoší a v našem krásném městečku Lázně Běláhoř. Byli jsme jediný soubor, který zastupoval celou českou krajinu a musíme neskromně říci, že úkolu jsme se zhostili s plnou vervou a sklídili jsme velký potlesk i v průběhu tanců. Měli jsme tu čest zahajovat naším podkrkonošským slavnostním úvodem slavnostní galaprogram – ředitel programu si nás z tak velkého počtu souborů vybral a věrte – byli jsme na to pyšní, že náš podkrkonošský folklor v našem podání má tak velký úspěch. V nedělním průvodu nás spousta návštěvníků zastavovala a ptala se, z které oblasti jsme přijeli. Naše první je vždy začít Podkrkonoším, poté zmínit okres Runcajse a Manky a poté zdůraznit naše úžasné lázně na pohybové ústrojí – prostě jako správní lobbisté jsme důstojně propagovali naše město i kraj. Musíme říci, že spousta návštěvníků čekala v neděli právě na naše vystoupení, což nás hodně dobíjelo, protože konkurence souborů byla opravdu velká – od nejvzdálenějšího souboru z Nového Zélandu, přes soubor z Číny, Tchaj-wanu až po soubory z Polska, Slovenska a Moravy. Takže přes veškerou únavu Hořeňáci podali výkon, za který se nemusí nikdo z našeho regionu stydět.

Zdena a Milan Rychterovi, foto: autoři

Připomeňme si rozmarňné vyprávění Evžena Rejmánka, otištěné v Hradeckém deníku:
„Přešly roky a koleje na hradeckém mostě setrvaly. Stalo se, že někdy před třicátým rokem se Pardubáci dostatečně posilnili na maškarním bále a potom maskovaní nasedli do připraveného malého autobusu. Na střeše byla tyč s kladkou, na bocích velké tabule: Elektrické velkodráhy malovesnice Hradec Králové a velkoměsta Pardubic – vůz číslo 00. V neděli k deváté hodině přijeli do Hradce na Pražský most. Postavili se přesně na koleje, krokem ujeli těch čtyřicet metrů vpřed, zastavili. Zvonili na kravský zvonec a vyvolávali: Konečná! Vystupovat, nastupovat! Pak zase couvali těch čtyřicet metrů po kolejích, zastavili, zase zazvonili na kravský zvonec a opět křičeli: Konečná! Vystupovat, nastupovat! Jezdili tak nějakou dobu, až se nashromáždil notný dav zvědavců, schopný je lynčovat. Chránit jejich úprk musela městská policie s tasenými šavlemi. Hned se sešla městská rada a usnesla se na svolání dlužníků, aby vytrhali koleje. Ale ani jeden dlužník nebyl doma. Už byli všichni na mostě a pracovali.“

Na trasu železnice zapomenuté nemusíme chodit daleko. Stačí jít procházkou k lázním do míst, kde se rozdělují silnice na Brtev a Miletín. Právě tam vedla skromná železnice. Nebyla to žádná magistála či vysokorychlostní trať, ale pracovní drážka, vedoucí ze zadní části lázní do Bažantnice k ložiskům rašeliny. Trať vyjela z lázní, překročila obě silnice a vraty v ohradě zmizela v Bažantnici. Neměla parní, elektrický či motorový provoz, nepatřila k ní žádná lokomotiva ba ani koňský tahoun. Rovněž vozový park nebyl nikterak pestrý. Tvořil ho jediný nákladní vozík. Provozní podmínky byly rovněž velice jednoduché. Ráno pracovníci dotlačili vůz na konec kolejí v Bažantnici, přibližně do míst, kde je nyní malý odpočinkový areál u jezírka, naložili nakopanou rašelinu a zatlačili vozík zpět do nádvorí lázní.

Její konec se posunoval vždy co nejbližší k nakopané surovině. Provoz byl sezónní na podzim a v zimě, kdy se navozila zásoba pro celou další lázeňskou sezónu. Datum zahájení a ukončení provozu asi nebude známo, ale ještě ve třicátých letech minulého století byly části trati včetně kolejí zachovány.

Jiří Vacek, foto: archiv

NÁLEVKOVI? TO JE SOKOL!

STANISLAV NÁLEVKA

Narodil se před sedmdesáti lety, 16. září 1942 v Hradci Králové, vystudoval zemědělsko mechanizační fakultu v pražském Suchbole.

Z pohledu Bělohradčáků je jeho jméno spojeno s místní Tělocvičnou jednotou Sokol, kde v nově obrozené éře vykonává funkci starosty. Je bezesporu mužem, který drží sokolskou organizaci na nohou.

Cvičit jsem začal u Mencla, v pětapadesátém roce jsme byli na spartakiádě na Strahově coby žáci. No, a už jsem u cvičení zůstal. Nářadovec jsem byl průměrný, víc mi šly prostná. Táta, taky Stanislav, co byl ročník 1910, to byl nářadovec. Výborně uměl na bradlech, hrazdě i na kruhách. Z jeho vrstevníků byl výborný i klempíř Stárek, který dokázal vystříhnout sestavu i v montérkách. Z naší party zase Jirka Lejdar. Po organizační stránce byl mým vzorem Jarda Kittler.

FRANTIŠEK BERNÝ, SLÁVISTA

Mě Standa přitáhl ke cvičení někdy v 89. O rok později byl tady v Bělohradě za sokolovnou turnaj Starých gard ve fotbale a po něm Tělocvičné slavnosti. Tam jsem měl svoje první veřejné vystoupení. Cvičili jsme dokonce v silné sestavě - dvě devítky. Na žádné spartakiádě jsem nebyl, jenom od toho roku 90 na sokolských sletech. Vždycky jsme se snažili cvičit na jedničku, nemohli jsme to Standovi, který byl našim náčelníkem, kazit...

MIROSLAV RYCHECKÝ, CVIČENEC - DOYEN

Moje cvičení je zajímavý. Jako dorostenec jsem byl na XI. všesokolském sletu na Strahově a pak na XII. v roce 1995 už jako důchodce! Jasně, že mezi tím jsem byl na spoustě spartakiád...

Myslím si, že bez Standy by nebyl bělohradský Sokol.

LIBOR KINDL, VNUK A SYNOVEC

Děda Nálevka asi do osmdesáti každý den ráno cvičil prostná, dělal stojky a chodil po rukou. A tuhle akrobacii předváděl i v nemocnici, kde byl na operaci. Stojku o dveře dělal právě ve chvíli, když šla sestřička po chodbě a přes prosklené dveře viděla dědovy nohy tam, kde obvykle bývá hlava, a myslela si, že má nějaké vidiny, nebo že se děda zbláznil. On zatím cvičil své oblíbené cviky...

Ještě do 86 let nachodil desítky kilometrů v okolí Bělohradu, na který nedal nikdy dopustit. O strejdovi toho moc zrovna nevím, co se týká Sokola, ale v mládí jsem s ním zažil spoustu pěkných chvil u všech možných sportovních aktivit.

Byla první zářijová středa. Před bělohradskou sokolovnou se fotili Chlapci, kteří předvedli i pózu „Usain Bolt“.

Na XV. všesokolském sletu na stadionu Synot Tip Areny cvičilo z našeho města sedm z nich. Oni sami říkají „Sedm statečných“ - Jarda Fejfar, Vašek Šiling, Tomáš Lámr, Petr Farský a tři Jirkové: Pech, Ludvík a Fink.

Mezi cvakáním spouště jsem zaslechl i tuto příhodu:

Na předminulém sletě nepřišli na seřadiště před jednou secvičnou Vašek Šiling a Míra Smotlacha. Už to vypadalo, že se oba borci v té Praze načisto ztratili. Když dorazili Bělohradci na cvičiště, Vašek s Mírou už stáli připraveni na značkách...

A zrovna tak stáli připraveni na schodech sokolovny cvičenci svého starosty Standy Nálevky.

Protože Nálevkovi, to je Sokol!

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

Zleva: P. Farský, F. Berný, J. Fejfar, S. Nálevka, J. Pech, J. Fink, J. Ludvík, V. Šiling, M. Rychetský, T. Lámr, M. Smotlacha

ROZKVELTLÁ AGÁVE

Pouhé dvě vlakové zastávky od Lázní Bělohradu byl celé léto k vidění botanický unikát, za kterým lidé přijížděli zdaleka, i z podhůří Krkonoš. Zprávy o něm proběhly v denním tisku, a tak i babičky se nechávaly dovézt svými vnuky, aby spatřily ten div. V železniční stanici Ostroměř rozkvetla americká agáve. Zasvěceně mi o ní vyprávěl jeden z těch, kdo o rostlinu pečovali, výpravčí Michal Habich:

Agáve, kterou naši lidé znají třeba z cest do Chorvatska, se daří dobře v teplém Středomoří. Místy se tam tyto rostliny staly součástí původní vegetace a běžně vykvétají. Původem jsou z Mexika, kde kvetou zhruba po osmi letech. V Americe slouží agáve dobře jako živý plot, ostny na konci listů zabírají vniknutí na pozemek. Indiáni tyto ostny používali jako jehly. Pro pěstování je agáve nenáročná, nemusí se téměř zalévat. Vyžaduje polopouštní podmínky, miluje teplo, sucho, celodenní teplé slunce a vysokou vzdušnou vlhkost. Pokud je pěstována jako

interiérová rostlina, a pěstuje se jich u nás dost, i v Lázních Bělohradě, kvete až ve věku 30 – 50 let. Nevykvetou ale každému, jsou rostliny, které nekvetou ani po 40 letech a zajdou. Ve střední Evropě, navíc v České republice, se kvetoucí agáve považuje za výjimečný úkaz.

Je to monokarpická rostlina, obdařená mateřským citem silným až k sebezníčením. Kvete jedenkrát v životě, veškerou svoji životní energii předává do květů a sama umírá.

Na ostroměřské nádraží se dostala ve věku čtyř let, jako dar pana Křoviny z Miletína. Celých 31 roků se o ni zaměstnanci stanice pečlivě starali. Na jaře bývalo nejdůležitější vystihnout pravý čas, kdy už nebudou hrozit ranní mrazíky. Agáve totiž není mrazuvzdorná, teplota nesmí klesnout pod 5 stupňů. Na podzim před příchodem mrazů se vždy provlékla bidla a čtyři muži odnášeli těžký květináč do nádražní čekárny k přezimování.

Agáve rozkvetla zhruba po 35 letech. Stvol, vyrůstající ze středu růžence, může mít tři až devět metrů. Květní lata této rostliny dosáhla výšky ke čtyřem metrům. Ohrožovaly ji bouře, jednou jí vichřice mrštila na sloup nádražního rozhlasu, který stojí vedle. Ten ji naštěstí zachytil. Silný vítr i tak stačil ulomit jeden těžký trs velkých poupat jemně žlutozelené barvy.

Železniční stanice Ostroměř byla celé léto vyhledávaným cílem turistických výletů, lidé přijížděli, obdivovali, fotografovali, projíždějí vyhlíželi s údivem z vlaků. Stanice, která byla v roce 2007 vyhodnocena jako nejkrásnější nádraží České republiky, je vlídná ke květinám i k lidem. Zaměstnanci stanice jsou na tento titul stále náležitě hrdí, ocenění jim bylo tehdy slavnostně předáno ve vládním salonku

Masarykova nádraží v Praze. Obdrželi ho nejen za zachování historických hodnot objektu, za přívětivost, vstřícnost k cestujícím, ale také za fungující zázemí pro ně a za bohatou květinovou výzdobu. Její nejkrásnější ozdobou je kvetoucí americká agáve.

Přeji pokojný růst její stejně staré sestřičce, všem zaměstnancům ostroměřského nádraží spokojenost, klid pro zodpovědnou práci.

Panu Michalu Habichovi děkuji za rozhovor!

Antonie Vanišová, foto: Michal Habich

STRAŠIDLA V PARNÉM LÉTĚ 2012

V Lázních Bělohradě se letos pořádala „Strašidelná Bažantnice“ již po šesté. U jejích začátků stál spolek Frič a myšlenka na uspořádání „Snu noci svatojánské“ v lidovém podání. Byl tu však také rozverný nápad obsadit bažantnici na jeden večer pohádkovými bytostmi, skřítky, čerty, duchy a vílami, který se rychle ujal. V průběhu několika let se tato atrakce stala tradicí, která přitahuje obrovské množství návštěvníků.

Každý rok přinese něco nového pro radost dětí i dospělých. Především se „Strašidelná Bažantnice“ stále rozšiřuje a prodlužuje. Před čtyřmi lety končil průvod strašidel pod Byšickými, děti malovaly obrázky, které pak byly vystaveny na pláni za byšickým kostelíkem, hrála místně oblíbená kapela „Krvavá valcha“ a Hořícký školní divadelní spolek předvedl Erbenovu baladu „Svatební košile“. Neměnnou tradici podporují některá strašidla, která se objevují pravidelně a na stejných místech celé trasy, jako jsou třeba Červená Karkulka, Vodník, oživající umrlec v truhle, hejkalové a čarodějnice, na poli za bažantnicí Krteček s příslušnými rekvizitami, oběšenec a čerti. Ostatní strašidla se zjevují příležitostně nebo také postupně, takže mají návštěvníci vždy co nalézat a obdivovat.

Později se na jednom z rašelinových jezírek objevila skupina pirátů na lodičkách a na svahu pod Byšickými se usídlili loupežníci. Do bažantnice zavítali i upíři a duchové. Páter Barborka nechal otevřít kostelík na Byšickách a tajemný poustevník vykládal příchodům historií místa a kostela. V roce 2011 obohatili arzenál strašidel lidojedi s bohatě připraveným programem lidojedijské hostiny, hrůzostrašná skupina zombie, kostlivec, ale i živé selátko s červenou mašlí kolem krku, oživlá pohádka o řepě, mluvící pohádkový drak s dvěma princeznami a skřítkové postelničci, kteří vítali příchod. Celá bažantnice pak byla ověšena upozorněními, výstrahami a informačními tabulemi, které originálním způsobem prováděly návštěvníky od vily Karlušky až po Byšičku.

Letošní rok byl v mnohém rekordní. Ukázalo se, že přes úmorné vedro, které v roce 2012 koncem června panovalo, počet návštěvníků vyšplhal na

nějakých sedm tisíc. Je to víc než dvojnásobek počtu obyvatel města Lázní Bělohradu. Do bažantnice přišly všechny generace: děti, mládí, staří, „lázeňáci“, děti v kočárcích a na kolech, i spousta pejsků. Pro srovnání – v prvním roce jich bylo „jen“ asi tři tisíce. Novinkou roku byli král s královnou vítající hosty, rozkošná Pavoučice, Flinstouni, anděl spadlý přímo z nebe, minikoně, na kterých se mohly projíždět děti na konci cesty, všemi obdivovaní duchové na chůdách, a mnoho dalších. Skvělou novinkou zejména v horku, které bylo 30. června přímo nesnesitelné, bylo čepování piva v pekle – v areálu, kde se pro potěšení příchodů mohli čerti a čertice v maskách, parukách a kožíších. Největší utrpení z horka zažívala strašidla s plastovými maskami na obličejích, jiným se v potůčkách potu rozmazávalo umné nalíčení. Byla to skutečně fuška.

Znovu se potvrdilo, že organizátoři i účinkující, kteří založili celou akci na dobrovolnosti a volné fantazii, byli velmi dobře připraveni. Nejen to. Že byli zejména schopni překonat i velké nepohodlí. Díky tomu se zábava pro tisíce lidí z celého Královéhradecka skvěle vydařila. Znovu a znovu jsme slyšeli návštěvníky, kteří přišli již po několikáté, že „tentokrát to bylo ještě lepší než posledně“. A pak jsme také slyšeli strašidla, která plánovala, co a jaké překvapení chystají na příští ročník „Strašidelné Bažantnice“. K tomu není co dodat.

Na konec patří poděkování: těm, kdo „Strašidelnou Bažantnici“ uspořádali, všem báječným strašidlům, ať z říše pohádek, historie nebo snů, také fotografům, filmařům a reportérům, kteří se postarali, aby se na všechny atrakce a kouzla nezapomnělo. A aby se jimi mohli na internetu potěšit i ti, kteří do Lázní Bělohradu nemohli dorazit.

Milena Černá, foto: Václav Lejdar

DOBŘÝ DEN, CO PRO VÁS MOHU UDĚLAT?

Ano, takto a samozřejmě i jinak jsem oslovoval klienty z Lázní Bělohradu a okolí na pobočce České spořitelny, a.s. téměř třináct let.

Dostal jsem nabídku a odcházím na pozici osobního bankéře do Jičína. Odcházení to není úplně lehké, protože jsem si tady opravdu zvykl, zamiloval jsem se do atmosféry města a z mnoha klientů se stali mi dobří známí nebo i kamarádi. Určitě se budu s řadou Vás vidět i nadále na speciálně vytvořeném pracovišti v pobočce spořitelny v Jičíně.

Rád bych všem klientům i ostatním chtěl moc poděkovat za to, že mi věřili a pomáhali v nelehké bankovní činnosti. Budu na celá ta léta opravdu v dobrém vzpomínat.

Určitě se budu i s ostatními vidat nadále, protože město a jeho kulturní středisko se opravdu snaží, aby kulturní a sportovní život v regionu byl bohatý a já moc rád na tyto akce chodím.

Mějte se dobře a ještě jednou děkuji.

Ing. Rostislav Roušal, vedoucí pobočky České spořitelny, a.s. v Lázních Bělohradě

VÁŽENÍ REDSTAVITELIA MESTA,

rozhodla som sa Vás osloviť, pretože by sme chceli s manželom Vaším prostredníctvom poďakovať pracovníčkam Pečovateľskej služby za profesionálnu, ale hlavne citlivú a trpezlivú prácu pri opatere starých ľudí. Mali sme sa možnosť presvedčiť za roky poskytovanej starostlivosti o našu tetičku Boženu Běloubkovú, obyvateľku Vášho mesta, žiaľ už od 23. 7. 2012 nebohú.

Ani pochvala, ani veľké poďakovanie nestačí na to, akú neľahkú a namáhavú prácu vykonávajú tieto pracovníčky, často psychicky náročné, vyžadujúcu si maximálnu trpezlivosť, empatiu.

Napriek tomu, že bývame tak ďaleko, vždy sme sa mohli spoliehať, že je naša tetička v poriadku, je o ňu postarané aj nad rámec ich povinností, nakoľko to nikdy nezostalo len pri donáške obeda, nikdy neodmietli akúkoľvek inú pomoc bez nároku na odmenu. Vždy ju vypočuli, rešpektovali jej povahu, požiadavky. Tetička bola tak spokojná, tak veľmi im dôverovala a to starí ľudia zvyknú byť takýto len k ľuďom, u ktorých cítia dobrotu a láskavosť.

Aj posledné dni, keď naša tetička prišla do problémov so zdravím, okamžite nás informovali pracovníčky Pečovateľskej služby, pomohli jej a následne aj nám, keď sme potrebovali poradiť, pomôcť pri vybavovaní následných potrebných náležitostí s jej umiestnením v Nemocnici v Jičíně a potom aj po úmrtí.

Prosím Vás, skúste sa pozastaviť aj pri tejto práci Vašich pracovníčok, buďte pyšní, že sa môžete pochváliť takouto Pečovateľskou službou, ktorá je už vzácna, viem o čom píšem.

My s manželom vás chválime všade, nakoľko sme sa s takým ľudským prístupom ešte nestretli. Vaše mesto je malebné a keď Vám robia ešte dobré meno aj Vaši zamestnanci, tak sa môžete tešiť a snažiť sa to udržať čo najdlhšie. My Vám to zo srdca prajeme a ešte raz ďakujeme.

Manželia Cabalkovi, Bratislava

Městské kulturní středisko děkuje majitelkám bývalé školy v Uhlířích za vrácení tří artefaktů pocházejících z Fričova muzea. Jedná se o dvě pečeti a hliněnou nádobu na vodu. Věci byly ve škole pravděpodobně uloženy v šedesátých letech při likvidaci Fričova muzea a později vandaly zřejmě vyhozeny do trávy a později překryty zeminou.

Velmi zajímavá jsou pečeti. Na jednom je ozdobný nápis *Obec Bilohradská*. Druhá pečeti je složitější. Ve vnějším kruhu je nápis: STADTL BIELOHRAD – MUSICALISCHES CONGR INSIGL (Město Bělohrad – hudební kongregace – označení). Na vnitřním kruhu pak stojí: LAUDATE DOMINE IN TIMPANO & ORGANO (Chvalte Pána Boha tamburínou a varhany). Uprostřed je postava se svatozáří hrající na varhany.

Děkujeme majitelkám školy za navrácení věci. Komu patřila pečeti před tím, než se dostala do Fričova muzea, zůstává prozatím neznámá.

Ladislav Stuchlík

CONTENT MANAGEMENT SYSTEM

**VÝKONNÝ
JEDNODUCHÝ
ATRAKTIVNÍ**

VAŠE WEBOVÉ STRÁNKY OŽIJÍ

COMPLETE INTERNET SERVICES
FORTNA 43, 506 01 JIČÍN

**TVORBA INTERNETOVÝCH STRÁNEK
VÝVOJ WEBOVÝCH APLIKACÍ**

www.cis.cz
info@cis.cz **800 900 231**

ZÁMEČNICTVÍ

IMLAUF

LÁZNĚ BĚLOHRAD

tel.: **603 541 290**

www.imlauf.eu, imlauf@imlauf.eu

VÝROBA A MONTÁŽ
POJÍZDNÝCH BRAN
VČ. USAZENÍ
A ZABETONOVÁNÍ,
BRANEK A PLOTŮ,
VÝROBA MŘÍŽÍ

STŘECHY

Z&L Kundrát

Lázně Bělohrad

739 013 876, 731 554 243, www.strechykundrať.net

KLEMPÍŘSTVÍ A POKRÝVAČSTVÍ

IMLAUF

LÁZNĚ BĚLOHRAD

KOMPLETNÍ REKONSTRUKCE A REALIZACE
NOVÝCH STŘECH VČETNĚ KLEMPÍŘSKÝCH
A TESAŘSKÝCH PRACÍ, VZDUCHOTECHNIKA.

tel.: **603 541 290**

www.imlauf.eu, imlauf@imlauf.eu

TENISOVÉ „DOUBLE“ LÁZEŇSKÝCH DOROSTENCŮ

Stalo se již dobrou tradicí, že poslední srpnový víkend hostí náš oddíl celostátní turnaj dorostenců a dorostenek. Zatímco dorostenky se nesešly v potřebném počtu, čtrnáct dorostenců, z velké části patřících k tenisové škole Oty Fukárka (svého času 99. hráče ATP), slibovalo kvalitní turnaj. Mezi největší favority patřili zejména Martin Dukát z Tempo Praha a Zdeněk Kopřiva z SK Satalice. Nakonec však bylo vše jinak. Od prvních kol se ve výborném světle ukazovali oba domácí hráči, dvojčata Vladimír a Radomír Machkovi. Nejenže suverénně postupovali pavoukem singla, ale úspěšní byli i v soutěži čtyřher. V semifinále na sebe narazily dvojice **Vladimír Machek** – Ondřej Sluka z Tenis-centra DTJ Hradec Králové a Radek Machek – Zdeněk Kopřiva. Zatímco Vláďa uštědřil srdnatě bojujícímu Ondřejovi lekci z útočného tenisu a zvítězil jednoznačně 6:0 a 6:1, zápas Radka se Zdeňkem byl opravdovým bojem o každý míček. Nakonec však domácí hráč vyhrál zcela zaslouženě 6:3 a 6:2 a postoupil do finále, které se tak stalo čistě domácí záležitostí. Favoritem byl Radek, který většinu „důležitých“ zápasů se svým bratrem dokázal vyhrát. Od počátku bylo jasné, že tentokrát Vláďa svoji kůži zadarmo nedá a po setu 6:3 šel do vedení. Radek však ukázal, že je nejen výborným hráčem, ale i velkým bojovníkem, a stejným poměrem vyrovnal na 1:1 na sety. V rozhodujícím setu ale Vláďa soustavným tlakem slavil úspěch a došel si tak k prvnímu singlovému titulu ve své kariéře, rozhodující set vyhrál 6:2. Oba bratři Machkovi pak jednoznačně dominovali i ve finále debly, kdy dvojici Zdeněk Kopřiva a Václav Koutný z TK Olymp - Orel Praha přehráli 6:1 a 6:2. Oba finálové zápasy měly výbornou úroveň a jejich aktéři byli často odměňováni za krásné výměny potleskem přítomných diváků. Z reakcí samotných hráčů, ale i trenérů a rodičů, lze soudit, že turnaj měl nejen kvalitní sportovní úroveň, ale vysoce bylo hodnoceno i jeho organizační zázemí, což slibuje pro příští ročníky výbornou hráčskou úroveň.

Ve stejném termínu bojovala s dalšími dvaceti sedmi dorostenkami naše hráčka **Markéta Zeminová** na celostátním turnaji v Mladé Boleslavi. Markéta byla první nasazenou a tak se dalo očekávat, že by se jí účast v závěrečných kolech neměla vyhnout. Mája předpoklady splnila a v prvních třech zápasech neztratila ani set. Ve finále ji však čekala soupeřka velice silná, třetí nasazená Martina Smutná z TSM Sokol Vysočany. Finálový zápas, který trval více než dvě a půl hodiny, byl od prvního do posledního míče nesmírně dramatický. V prvním setu naše hráčka nevyužila nadějné vedení 4:1 a musela zachraňovat vítězství až v tie-breaku v poměru 7:4. Ve druhém setu však vysočanská hráčka hru zpřesnila a její razance slavila úspěch, vyhrála 6:3. V rozhodujícím setu se odehrála opravdová tenisová bitva. Martina vedla 5:2 a podávala do zápasu. V těchto chvílích se však projevila, v této sezóně již po několikáté, Markétina bojovnost a skvělými útočnými údery nejenže smazala soupeřčin náskok, ale zápas dotáhla do vítězného konce pěti gamy v řadě – 7:5. K vítězství v singlu navíc přidala i titul v deblu, když s Veronikou Baďurovou z TSM Sokol Vysočany porazily ve finále dvojici Veronika Rečková, Severočeská tenisová o.s., a Pavlína Šimonová, SK Tenis Duchcov, 7:5 a 6:2.

Naše tenisové mládí, které se tak dobře letos prezentovalo i v soutěži družstev dospělých v Krajském přeboru, znovu dokázalo, že se máme v dalších sezónách na co těšit.

(oz, fž)

CHODNÍK NA HORNÍ NOVÉ VSI

Koncem července byly zahájeny práce na výstavbě chodníku v Horní Nové Vsi od provozovny PC Jiřího Štefana po odbočku na Skleněný kopec. Náklady na celou akci budou činit 2.500 tisíc korun. Město získalo dotaci ze SFDI ve výši 1.125 tisíc korun. Ze svého rozpočtu uvolnila 885 tisíc korun na chodník a cca 500 tisíc na rekonstrukci veřejného osvětlení.

Práce na vybudování chodníku provádí firma Křištof a osvětlení buduje firma Elektrotherm. Podle slov místostarosty města Jiřího Bičíště musí být hotovo do listopadu letošního roku. Dojde tak k chodníkovému propojení města od Dolní po Horní Novou Ves. V dohledné době město plánuje ještě přeložit chodník od hornoveské hasičské zbrojnice po nově vybudovaný chodník.

(las)

Do Bělohorských listů přišly dvě fotografie. Na jedné je máchadlo na Jiráskově nábřeží v době, kdy do něho ještě tekla voda. Na druhé je dnešní stav. Vráť se někdy idylické doby zurčícího máchadla, nebo zůstane jen skládkou?

(las, pj)

MASÁŽE „PÍTRS“ SPORTOVNÍ A REKONDIČNÍ MASÁŽE PETR ŠUBR

Lázeňská ul. 339 (ve vile u Sokolovny), LÁZNĚ BĚLOHRAD
objednávky: tel.: **777 054 044**, e-mail: **subrpetr@seznam.cz**

KLASICKÁ MASÁŽ

celková | 60 min. | 350,- Kč částečná | 30 min. | 200,- Kč nohy | 30 min. | 150,- Kč

MASÁŽ LÁVOVÝMI KAMENY

celková | 75 min. | 500,- Kč částečná | 45 min. | 300,- Kč

MOBILNÍ MASÁŽE U KLIENTA

přijďte ke mně odložit únavu a stres

OCEŇOVÁNÍ NEMOVITOSTÍ

Vojtěch Lámr

Máchova 533
507 81 Lázně Bělohrad

IČ 87779897
www.lamr.eu

tel.: +420 724 918 887
mail: vojtechlamr@seznam.cz

FOTBAL - 90 LET

Začátky kopané se datují k jaru roku 1922. O Velikonocích 15. dubna byl rozeslán oběžník, který zval na 17. dubna všechny bělohradské sportovce do Lázeňského hotelu. Zde se od třetí hodiny odpolední konala ustavující schůze. Oběžník podepsali Ladislav Březina, Karel Lederer a Josef Jína. Sešlo se několik nadšenců, kteří založili klub a projednali stanovy. O prázdninách se začalo hrát a jako hřiště posloužila louka pod Podhrázkým rybníkem u mlýna pana Kotyka. Jako šatny posloužila stodola pana mlynáře. 30. července 1922 se hrál první opravdový zápas na hřišti SK Smidary. Samozřejmě, že bylo potřeba vybavení. Mezi nejdůležitější patřily dresy. Z místní továrny se opatřil černý klot na trenýrky, na bílé košile se našel černý límeček a černá hvězda. Tak vznikly klubové barvy bílá a černá a klubovým odznakem byla černá pěticípá hvězda v bílém poli. Ve Smidarech jsme nakonec prohráli 1:4 v sestavě: Hátle, Briknar, Lelek, Král, Mazal, Fól, Vobořil, Ulvr Jos., Lederer, Kulhánec a Březina. V tomto prvním roce jsme sehráli celkem 11 zápasů se skóre 30:33.

KONEČNĚ HŘIŠTĚ

Velkým mezníkem je rok 1925, kdy byl z přidělu velkostatku Lázně Bělohrad zakoupen pozemek, na kterém se zrodilo dnešní hřiště „U Bažantnice“. Pozemek a jeho úprava tenkrát stály závratných 10.000 Kč. 17. května byl na novém hřišti sehrán první zápas, když přijel tradiční rival DSK Sparta Nová Paka a utkání skončilo 4:0. Ve dnech 5.-6. července byla uspořádána velká slavnost u příležitosti oficiálního otevření hrací plochy. Jako soupeř se představila slavná Old Boys Slavia Praha.

TŘICÁTÁ LÉTA

Celý rok 1930 se prakticky nehraje. Neplatíme příspěvky, a proto na naši žádost vystupujeme ze župy a nehrajeme mistrovská utkání. Mění se celé vedení. V čele je Josef Ulvr a sekretářem se stává Slávka Mohrová. Krize je však zažehnána až v roce 1931. Dres oblékají: Ettrich, bří Ulvrové, Janata, Jurajda, Šustil, Ouško Jos., Kysela, Vaníček, Ponikelský E., Ponikelský Al., Fajfr, Flugr, Podlešák, Hepner, Špür, Buřil, Poborský, Pokorný, Šťastný a Stránský. V následujícím roce oslavuje klub deset let trvání. Byla slavná valná hromada, které se účastnili i občané města, a byl sjednán zápas s XI. olympioniků - lyžařů v dresu Vysokého nad Jizerou, který skončil 3:0. V tomto i příštím roce se postavení klubu stále lepší.

ČTYŘICÁTÁ LÉTA

Přišla doba nejtěžší, doba válečná, doba utrpení. Chuť sportovat nebyla ve vedení ani v mužstvu a hrozilo, že se klub rozpadne. Poděkovat můžeme jen několika jednotlivcům: Štaner, Pečenka, Ettrich, Ouško, bří Formanové, kteří svojí duchapřítomností a diplomacií udrželi kopanou v našem městě nad vodou. Na hřišti se objevují nové tváře jako Miffek, Voltr, Mach, Kafka, Hora, Vaňura. V čele je Rudolf Pečenka. Zpočátku se hrála pouze přátelská utkání s mužstvy, která sídlila do 50 km, dále se jezdit nesmělo.

PADESÁTÁ LÉTA

V roce 1950 odchází z výboru Rudolf Pečenka a v Bělohradě se objevuje Jan Frolík. Nejlepším střelcem je opět Břízek, který dal 31 branek. V roce 1951 přichází další reorganizace. Jsme zařazeni do okresního přeboru Novopacko. Událostí sezóny je první ročník dorosteneckého turnaje O pohár K. V. Raise. Vítězem se stává ČSD Jičín, když 3. místo obsadily naše barvy. Léta 1952 - 53 jsou úpadkem bělohradské kopané. Vyhráváme sice suverénně okresní přebor, ale nepostupujeme. Teprve za rok máme možnost stanout ve vyšší fotbalové soutěži regulérní cestou. O postup jsme porazili Novou Paku a cesta je volná. V tomto roce vyrostla takřka „přes noc“ nová tribuna s železnou konstrukcí a byly instalovány elektrické hodiny s ukazatelem skóre.

ŠEDESÁTÁ LÉTA

Opět nás čeká reorganizace, která znamená, že budeme hrát okresní přebor Jičínska. Hráčský kádr vypadá následovně: Weinbauer, Záveský, Rychtera, Stránský, Tomek, Hartl, Ivanski, Pražák, Matouš, Lelek, Charvát, Lejdar, Kunc, Kříž, Medo, Hrnčíř, Němec, Jakoubek, Vích, Břízek, Roudný, Kraus. V roce 1961 je velká sláva. Vyhráváme okresní přebor a postupujeme díky novému rozdělení do 1. A třídy. Do podzimních bojů v 1. A třídě mužstvo posiluje Petera z Miletína, ale je vidět, že tato třída je nad naše síly. Sice bojujeme, ale nakonec musíme sestoupit do okresního přeboru. Doléhá na nás generační problém, který vrcholil v ročníku 1968 - 69, a ocitáme se na samém dně. Od sestupu do okresní soutěže nás uchránila jen změna v počtu sestupujících. Obrat nastává až na podzim 1969.

SEDMDESÁTÁ LÉTA

V roce 1972 nás čeká velké jubileum - budeme oslavovat 50 let od založení klubu. K tak významnému výročí si všichni přáli postup - nepovedlo se. Radost nám tak alespoň udělali dorostenci v krajské třídě a v okresní soutěži B-mužstvo a žáci. Oslavy probíhaly o víkendu 1. - 2. července. Jako dárek jsme si nadělili nové kabiny. Stále čekáme na vysněnou krajskou třídu - postup nadále uniká.

V létě 1978 se účastníme prvního ročníku Lázeňského poháru, který pořádají Janské Lázně.

OSMDESÁTÁ LÉTA

Sezóna 1983 - 84 je po podzimu parádně rozjetá. Muži se usadili na třetí pozici, když dva body chybí na první „flek“. V zimní přestávce se poctivě trénuje a všichni věří, že napřes rok budeme slavit. Jarní část začíná, v tabulce se stále pohybujeme mezi prvními třemi. Fotbalové štěstí je nám nakloněno a před posledním zápasem s Miletínem můžeme slavit postup do 1. B třídy - po dlouhých osmnácti letech! Bohužel, po třech letech krajskou třídu opouštíme, ale pouze na rok. V roce 1988 jsme zpět.

DEVADESÁTÁ LÉTA

Celá devadesátá léta hrajeme 1. B třídu a marně se snažíme o postup do 1. A třídy. V letech 1996 - 97 proběhla kompletní rekonstrukce fotbalového hřiště. Došlo k vybraní 30 cm podloží a k opravě drenáží. Poté se navezl substrát promíchaný s pískem a v červnu bylo zaseto. Mezi tím byl proveden nový rozvod vody a zakoupeno zařízení pro zavlažování. Kolem celého hřiště bylo zhotoveno nové zábradlí. Na jaře 1999 se také začalo s výstavbou předem avizované tréninkové plochy.

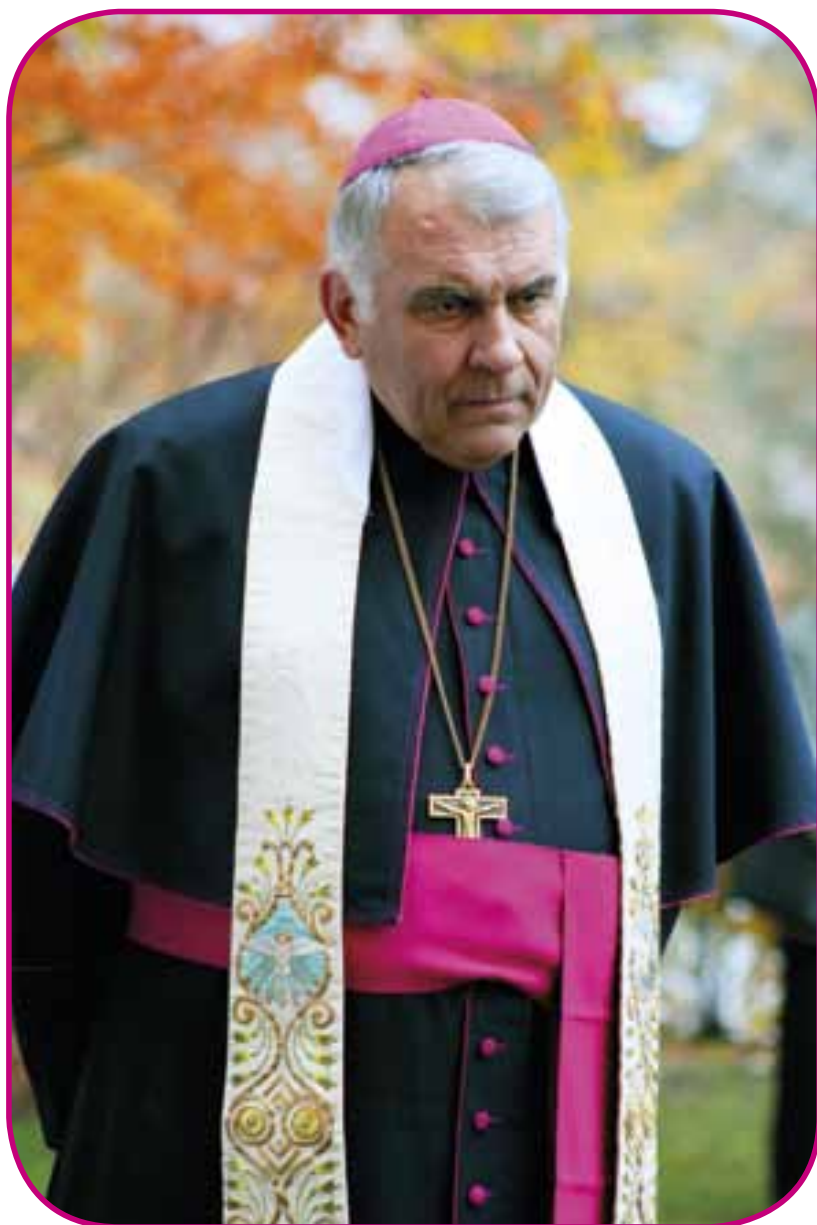

NOVÉ TISÍCILETÍ

V roce 2001 bylo dokončeno tréninkové hřiště. V sezoně 2002 - 2003 postupujeme do 1. A třídy. Dochází k vytvoření mládežnického klubu FKM Javorka v roce 2007, kterou tvoří družstva Bělohradu a Pecky. Dva roky nato došlo ke spojení v kategorii mužů a vznikl oddíl FK Lázně Bělohrad - Pecka. Dosavadním vrcholem byl postup do krajského přeboru v roce 2010, který hrajeme doposud.

MOJE VZPOMÍNKY NA PŮSOBNÍ V BĚLOHRADSKÉ FARNOSTI

*Mons. Josef Kajnek, světitel biskup královéhradecký,
působící od ledna 1986 do velikonoce 1990 jako administrátor ve farnosti Lázně Bělohrad*

jsme zapojili za auta přívěsné vozíky a do každého auta vzali pasažéry, kteří se chtěli podívat do Vídně (bylo to pár měsíců po revoluci). Paní A. Schnitterová mi nabídla 600 šilinků. Vyměnila si je, když plánovala pout' do Mariazell a pak z toho sešlo. Víc valut jsem s sebou neměl.

Převzetí barvy proběhlo v pořádku. Forgrund v kanystrech a vlastní barva v kbelících měla celkem kolem 10 metrů. Blížíme se k hranicím a kolem nás několikrát přejede policista na motorce. Na hranici nás odstavil a já jsem mu svou lámanou němčinou vysvětloval, že vezeme dar z vídeňského Hilfsföndu, ukazoval papíry a on, že je to v pořádku. Ale že není v pořádku to, že máme přetížené přívěsné vozíky. Potom odešel do úřadu. V obou autech jsme se modlili, aby se situace zdárně vyřešila. Za chvíli policista přišel a řekl, že musíme zaplatit za každé vozidlo s přetíženým přívěsem pokutu 300 šilinků nebo tam náklad složit. Vytáhl jsem obálku s připravenými 600 šilinky, vyinkasoval pokutu a přejeli jsme do Čech a od Mikulova do Lázní Bělohradu už nebyly žádné problémy.

Když kněz projíždí farností, ve které kdysi působil, tak mu vyvstávají různé vzpomínky na jednotlivé farníky, rodiny, události, radosti i bolesti, které zde prožil. Jistěže těžiště kněžské činnosti je v oblasti duchovní a s tím je spojena i diskretnost, proto nemohu své mnohé krásné vzpomínky tohoto druhu použít do Bělohradských listů. A tak něco o tom, jak jsme tehdy před ¼ stoletím opravovali kostely a fary.

Dnes se opravuje tak, že se zadá několika firmám záměr a rozsah opravy, ty dají finanční nabídku a investor si vybere firmu nebo proběhne výběrové řízení. Na takový záměr ovšem je třeba sehnat prostředky, většinou sdružené z několika stran a s výší čísla o šesti nulách. V době mého působení ve farnosti Lázně Bělohrad to bylo úplně jinak.

Na barokní farní budově pracoval už dlouho zub času a po větrných událostech vždy upadlo ze střechy několik šablon břidlice. V té době jsem se dověděl, že se na kostele v Sobotce chystá generální oprava střechy a že se bude shazovat stará krytina, tzv. americká břidlice (červenohnědé barvy), kterou byla pokryta právě naše bělohradská fara. Domluvil jsem se s P. Petrem Němcem, tehdejší administrátorem, že bychom měli zájem o krytinu, která se bude likvidovat. S několika brigádníky (utkvěla mi jen jména pana J. Milera z Chotče a p. Václavíka) jsme uštípávali hlavičky už dost zrezavělých hřebíků a zachraňovali zdravé šablony, snaželi se po lešení a převáželi přívěsnými vozíky ze soboteckého kostela na bělohradskou faru. Když na kostelní střeše zafoukal vítr, zbytky vytráveného lepenkového papíru začaly lítat kolem nás jako hejno vran. Mistr tesařský pan Matouš pak vyměnil poškozené prvky krovu a střechu znovu obednil a mistr pokrývačský pan Karel pak překryl celou střechu šablonami, které ještě šlo použít a upevňoval je už měděnými hřebíky.

A ještě jednu vzpomínku. Přes Kapitulní konsistoř jsem požádal Europäische Hilfsfönd o kvalitní fasádní barvu z Rakouska na kostel v Chotči a na faru v Lázních Bělohradě a vyšlo to. Bylo to už zjara 1990, kdy mne pan biskup Otčenášek oslovil, abych počítal s odchodem z farnosti L. B. Uprosil jsem ho, abych ještě prožil ve farnosti Velikonoce. Do toho přišla zpráva, že ve Vídni je připravena barva. Mají ji poslat jako železniční zásilku nebo si pro ni přijedeme? Měl jsem obavy, aby se barva nepoškodila mrazem, byly v březnu ještě noční mrazy, a tak jsem odpověděl, že ji převezmeme osobně. S panem Milerem

Josef Kajnek, foto: Václav Lejdar

KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO A SV. ONDŘEJE V ČERVENÉ TŘEMEŠNÉ

6

K
O
S
T
E
L
Y

N
A

B
Ě
L
O
H
R
A
D
S
K
U

**„Na pahorku mezi buky
kostelíček s věží nízkou
co den znějí zvonka zvuky
hájem a sousední vískou...“**

Třešněnský kostel opravdu shlíží z návrší na malebnou vesničku, jak o tom píše K. J. Erben v baladě Poklad. A na věži jsou zavěšeny zvony dva, velký a malý. Oba byly přeneseny z bývalé dřevěné zvonice.

Kostelík je zasvěcený apoštolům sv. Jakubu Většímu a sv. Ondřeji. První zmínka o něm pochází z roku 1238, kdy patřil k miletínské farni. V popisu pražské diecéze z let 1344 a 1350 se uvádí kostel v Červené Třešně jako farní, v obci byla i fara. Po vypuzení kněží podobojí po roce 1624 se stal opět filiálním k miletínské farni.

Je jednododní, obdélný, s presbytářem uzavřeným dvěma stěnami, svírajícími tupý úhel (zhruba dvě strany šestiúhelníka). Po severní straně presbytáře je malá obdélná sakristie bez oken. Loď je plochostropá, s kruchtou na dvou kamenných sloupech, triumfální oblouk je hrotitý. Presbytář byl původně klenut křížově, nyní má napodobenu klenbu klášterní, sakristie je klenuta valeně. Zevně v nárožích lodí, v jižním nároží a v ose presbytáře jsou opěráky. Okna má kostel hrotitá, bez kružeb. Roku 1862 byla ke kostelu na západní straně přistavěna hranolovitá věž a dřevěná zvonice byla odstraněna.

Chudíčký interiér, který byl od roku 1990 sedmkrát vykraden a ve kterém už nezbylo opravdu nic cenného, ze všeho nejvíce připomíná skromnou poustevnu poustních otců. Není tu místa ani pro boční oltáře, ani pro výzdobu. Hlavní oltář tvoří dvoukřídlá archa. Obraz patronů kostela namaloval bělohradský malíř František Koubek, původní

obraz i svícny a kříž byly odcizeny. Křížová cesta byla za P. Laciny zapůjčena do Miletína, už se ale nevrátila.

V roce 2008 bylo vnitřní dřevěné obložení zasaženo dřevomorkou. Bylo nutné je i s lavicemi spálit a vnitřek kostela chemicky ošetřit. Do sakristie byla pořízena nová smrková podlaha. Vlivem velkého sucha začaly praskat venkovní zdi, proto firma Lami provedla roku 2009 odvodnění, zajištění statiky, praskliny byly staženy železnými sponami. Uvnitř kostela je na místě dřevěného obložení maltová omítka. V roce 2010 byla obnovena venkovní omítka a kostel byl znovu vymalován. Nové lavice, mistrovské dílo truhlářství Josefa Stejskala z Červené Třešně, zateplují interiér světlým dřevem a voní novotou.

Skálu za velkým kamenem tři sta kroků od kostela, jak o tom vypráví K. J. Erben, nikdo z místních otevřenou neviděl. Zřejmě proto, že se tu na Velký pátek pašije už nezpívají. Matka, oslněná leskem pokladu, byla za svou chtivost zlata potrestána odnětím dítěte na celý rok. Bolestně se dopracovala k poznání, „že je velmi málo zlato, avšak dítě nade všecko!“

Baňatý kostelíček, obehnaný kamennou zdí a chráněný obrovitými korunami stromů, tiše naslouchá šumění blízkého lesa a těší se výhledem do kraje. 3. května 1958 byl zařazen mezi kulturní památky a je líbezným architektonickým doplňkem baladické krajiny K. J. Erbena.

Pravidelné bohoslužby se konají poslední neděli v měsíci, krásné jsou tu i májové pobožnosti v měsíci květnu.

Antonie Vanišová, foto: Jaroslav Voves, Ladislav Stuchlík

